

Hämeenkaan alueen yritystutkimus 2006

Översättning: Pimma Åhman.

Kansikuva: Murtomaahiihto on suosituimpia harrastuksia Hämeenkaan alueella. Kuva: Rami Tuominiemi.

© Metsähallitus 2008

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-640-0 (pdf)

Anu Hankala ja Kristiina Tunturi

Hämeenkankaan alueen yritystutkimus 2006

KUVAILEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	14.4.2008
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	879/52/2008
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	Natura 2000 -alue, harjijensuojeluohjelma, lehtojensuojeluohjelma		
ALUEEN NIMI	Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalue		
NATURA 2000-ALUEEN NIMI JA KOODI	Hämeen kangas FI0200024		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Anu Hankala ja Kristiina Tunturi		
JULKAISUN NIMI	Hämeenkaan alueen yritystutkimus 2006		
TIIVISTELMÄ	<p>Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalue sijaitsee Länsi-Suomen läänissä Ikaalisten ja Jämijärven kuntien sekä Kankaanpään kaupungin alueella. Hämeenkaan alueella suoritettiin marraskuun 2006 ja helmikuun 2007 välisenä aikana yritystutkimus, jolla selvitettiin alueella toimivien luontomatkailuyritysten toimintakenttiä ja erityisesti Hämeenkaan merkitystä yritysten toiminnassa. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi myös alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Ensimmäinen Hämeenkaan hoito- ja käyttösuunnitelma valmistuu vuonna 2008.</p> <p>Yritystutkimuksessa haastateltiin 24:ää lähialueella vaikuttavaa yritystä ja yhdistystä, joista 15 ilmoitti käyttävänsä Hämeenkangasta liiketoiminnassaan. Yleisimmät yritysten toimialat olivat maajoituspalvelut (35 % vastanneista) ja virkistys- ja viihdepalvelut (17 %). Yhteensä yrityksillä oli edellisten 12 kuukauden aikana ollut 700 000 asiakasta, joista yli 60 000 oli käyttänyt Hämeenkaan aluetta. Yli 96 % Hämeenkangasta käyttäneistä asiakkaista oli suomalaisia, ja lähes kaikki olivat yksityishenkilöitä tai yhdistyksiä. Yrityksissä toimi yleensä yhdestä kolmeen vakituista kokopäiväistä työntekijää, ja osa-aikaisia työntekijöitä oli keskimäärin kaksi. Yhteensä tutkimukseen osallistuneet yritykset työllistivät 213 henkilöä.</p> <p>Lähes 90 % Hämeenkangasta toiminnassaan käyttäneistä yrityksistä arvioi harjoitus- ja monikäyttöalueen merkityksen toiminnalleen olevan melko suuri tai erittäin suuri. Yleisimpiä aktiviteetteja olivat retkeily, murtomaahiihto, sauvakävely, moottorikelkkailu, koiravaljakkoajelut sekä ratsastus. Alueen palveluista parhaiksi arvioitiin polku- ja latureitistö sekä tulentelekaupat ja laavut. Heikoimmat arviot saivat yleisökäymälät ja alueen jätehuolto. Yleisesti ottaen alueelle toivottiin selvästi lisää palveluita ja rakenteita, ja erityisesti yleisökäymälöiden sekä reittien opastuksen määrää toivottiin suuremmaksi.</p> <p>Matkailun toimialan edellytykset ja taloudellinen kannattavuus nähtiin melko hyviksi. Yli puolet yrityksistä arvioi tekevänsä keskimääräistä enemmän yhteistyötä alueen muiden yritysten kanssa, ja yhteistyötä pidettiin yleisesti hyvänä asiana yrityksen menestymisen kannalta. Sen sijaan yhteistyö Metsähallituksen kanssa oli vähäistä ja moni toivoi sitä lisää. Metsähallituksen toiminnan arvioinnissa parhaat arvostelut saivat erityisryhmien palvelut ja muut palvelurakenteet. Opastusaineistoa yli puolet vastaajista piti melko huonona tai erittäin huonona. Asiakastytytyväisyysindeksi oli kokonaisuudessaan 3,3 eli hieman yli keskimääräinen.</p> <p>Kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän ennallaan tai kasvavan tulevaisuudessa. Hämeenkaan merkitys yrityksille näyttäisi myös olevan kasvussa: puolet niistä yrityksistä, jotka eivät olleet käyttäneet aluetta, aikoivat mahdollisesti käyttää aluetta jatkossa. Kaiken kaikkiaan alueen matkailun tulevaisuus näytti yritysten silmissä valoisalta: 96 % vastanneista ennusti alueen matkailun kasvavan tulevaisuudessa.</p>		
AVAINSANAT	Hämeen kangas, yritystutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 92		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-640-0
SIVUMÄÄRÄ	61 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	14.4.2008
UPPDRAKSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	879/52/2008
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	Natura 2000-område, åsskyddsområde, lundskyddsområde		
OMRÅDETS NAMN	Hämeen kangas övnings- och mångbruksområde		
NATURA 2000 -OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Hämeen kangas FI0200024		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Anu Hankala och Kristiina Tunturi		
PUBLIKATION	Företagsundersökning på Hämeen kangasområdet 2006		
SAMMANDRAG	<p>Hämeen kangas övnings- och mångbruksområde ligger i Ikalis och Jämijärvi kommuner och Kankaanpää stad i Västra Finlands län. Mellan november 2006 och februari 2007 gjordes en företagsundersökning i Hämeen kangasområdet, under vilken man utredde på området verksamma företags verksamhetsbranscher och särskilt Hämeen kangas betydelse för deras verksamhet. Resultaten används också vid planeringen av områdets skötsel och användning. Den första skötsel- och användningsplanen för Hämeen kangas blir klar år 2008.</p> <p>För företagsundersökningen intervjuades 24 företag och föreningar på närområdet. Av dessa uppgav 15 att de nyttjar Hämeen kangas i sin verksamhet. De vanligaste verksamhetsbranscherna var inkvarteringstjänster (35 % av svararna) och rekreations- och nöjestjänster (17 %). Under de senaste 12 månaderna hade företagen haft sammanlagt 700 000 kunder, av vilka 60 000 hade använt Hämeen kangasområdet. Över 96 % av de kunder som nyttjat Hämeen kangas var finländare, och nästan alla var privatpersoner eller föreningar. Företagen hade i allmänhet en till tre fastanställda på heltid och i medeltal två deltidsanställda. De företag som deltog i undersökningen samsatte sammanlagt 213 personer.</p> <p>Nästan 90 % av de företag som nyttjade Hämeen kangas i sin verksamhet ansåg att övnings- och mångbruksområdet har en rätt stor eller mycket stor betydelse för verksamheten. De vanligaste aktiviteterna var friluftsliv, skidåkning, stavgång, snöskoteråkning, hundspanssåkning och ridning. Nätverket av stigar och skidspår samt eldplatserna och skärmskydden ansågs vara de bästa tjänsterna på området. Det sämsta betyget fick de allmänna toaletterna och avfallshanteringen på området. Allmänt taget önskade svararna att det skulle finnas fler tjänster och serviceanläggningar på området, och att särskilt toaletterna skulle vara flera och skyltningen utmed lederna mer omfattande.</p> <p>Förutsättningarna för turismverksamheten och dess ekonomiska lönsamhet ansågs rätt goda. Hälften av företagen uppgav att de samarbetar med övriga företag på området mer än genomsnittet, och samarbetet ansågs gynnsamt för företagets framgång. Däremot var samarbetet med Forststyrelsen ringa och många önskade att utöka det. Vid bedömningen av Forststyrelsens verksamhet fick tjänsterna för specialgrupper och övriga serviceanläggningar bästa gensvaret. Över hälften av svararna ansåg att informationsmaterialet var tämligen dåligt eller mycket dåligt. Kundbelåtnhetsindexet var i sin helhet 3,3, dvs. litet över medelmåttan.</p> <p>Alla företag beräknade att deras verksamhet hålls på samma nivå som i dag eller växer i framtiden. Hämeen kangas betydelse för företagen verkar också stiga; hälften av de företag som inte har nyttjat området planerar att eventuellt göra det i framtiden. På det hela taget uppfattade företagen turismens framtid på området som ljus: 96 % av svararna ansåg att turismen på området kommer att öka i framtiden.</p>		
NYCKELORD	Hämeen kangas, företagsundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 92		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-640-0
SIDANTAL	61 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 YRITYSTUTKIMUKSEN TOTEUTUS	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	11
3 TULOKSET	12
3.1 Yritysten taustatiedot.....	12
3.1.1 Yritysten päätoimiala ja tuotteet.....	12
3.1.2 Yritysten asiakkaat	13
3.1.3 Yritysten työllisyystilanne.....	16
3.2 Hämeenkaan alueen käyttö.....	18
3.2.1 Hämeenkaan alueen käyttötavat ja käytön tarkoitus.....	18
3.2.2 Hämeenkaan alueen tarjoamat mahdollisuudet.....	19
3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi.....	22
3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö.....	27
3.3.1 Toimintaympäristö.....	27
3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö.....	28
3.3.3 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö.....	30
3.4 Asiakastyytyväisyys	34
3.5 Kestävä luontomatkailu	34
3.6 Tulevaisuus.....	35
3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle	37
4 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	38
KIITOKSET	41
LÄHTEET.....	42
LIITTEET	
Liite 1 Asiakastyytyväisyys osatekijöittäin.....	44
Liite 2 Kyselylomake	46
Liite 3 Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen suojelukohteissa	60

1 Johdanto

Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalue on monipuolinen ulkoilualue, jonka käyttöä leimaa puolustusvoimien läsnäolo. Alueen ympäristössä on runsaasti yritystoimintaa, ja lähiseudun matkailua on kehitetty voimakkaasti viime vuosina.

Hämeenkangas siirtyi puolustusvoimilta Metsähallituksen hallintaan vuonna 2002. Nykyisin Metsähallitus vastaa alueen metsänhoidosta ja pääosin palvelurakenteista. Hämeenkangas on suurelta osin Natura 2000 -aluetta. Alueelle ollaan tekemässä ensimmäistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa, ja tämän yritystutkimuksen tuloksia käytetään myös hoidon ja käytön suunnittelussa. Samanaikaisesti yritystutkimuksen kanssa tehtiin alueen kävijätutkimus (Hankala 2008).

Hämeenkaan yritykset keskittyvät lähinnä Jämin ja Kuninkaanlähteen alueille. Alueen yritystoiminnasta on tehty vuonna 2005 Jämin liiketoimintasuunnitelma (Suomen Matkailuasiantuntijat Oy 2005), ja puolustusvoimat on tehnyt omia selvityksiä alueen käytöstä. Tämä yritystutkimus on ensimmäinen Metsähallituksen ja yritysten välistä suhdetta Hämeenkaalla käsittelevä tutkimus. Selvitettäviä asioita ovat yritysten toimialat ja asiakasrakenne, Hämeenkaan merkitys yritystoiminnassa ja yritysten tyytyväisyys alueen palveluihin sekä yritysten toiveet tulevaisuuden yhteistyölle.

Tutkimus tehtiin haastattelemalla yrittäjiä. Haastattelulomakkeen laadinnasta ja haastattelujen tekemisestä vastasi Kristiina Tunturi. Tulosten tallennuksen ja tarkastelun tässä raportissa on tehnyt Anu Hankala.

2 Yritystutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalue sijaitsee Länsi-Suomen läänissä Ikaalisten ja Jämijärven kuntien sekä Kankaanpään kaupungin alueella (kuva 1). Poriin ja Tampereelle on matkaa noin 80 km. Tampereelta, Porista ja Parkanosta pääsee linja-autolla Kankaanpäähän. Bussipysäkki on Kuninkaanlähteen kohdalla. Tampereelta on linja-autoyhteys myös Jämijärvelle, mutta Jämijärveltä ei ole julkista liikenneyhteyttä Jämin ilmailu- ja matkailukeskukseen, vaan noin kuuden kilometrin matka on kuljettava jalan tai taksilla.

Hämeen kangas on noin 15 kilometriä pitkä harjumuodostuma, jonka reunamilla on lukuisia lähteitä ja keidassoita (Metsähallitus 2007). Hämeen kangasta käytetään pääasiassa puolustusvoimien harjoitusalueena, mutta myös yksityishenkilöt voivat liikkua vapaasti alueella varuskunta-alueita lukuun ottamatta. Hämeenkaan ja sen pohjoispuolisen Pohjankankaan alueet ovat Pohjois-Satakunnan tärkeimpiä pohjavesialueita. Osa lähteistä on nykyisin suosittuja nähtävyyksiä, tunnetuimpina Kuninkaanlähte ja pulppuava Uhrilähte. Harjun päällä olevat supat ovat näyttäviä jälkiä jääkaudesta. Näistä vadeiksi kutsutuista muodostelmista komeimpia ovat Isovati ja Pikkuvati Soininharjulla Jämin ilmailu- ja matkailukeskuksen lähistöllä sekä Niiniharjunvati ja Koivistonvati harjun itäpäässä.

Hämeenkaan maiseman muodostaa pääosin mäntykangas, jonka kenttäkerrosta luonnehtivat puolukka ja kanerva. Harjualue kuuluu lähes kokonaan harjajensuojeluohjelmaan ja se on merkity seutukaavaan arvokkaana harjualueena. Alueella kasvavat muun muassa uhanalaiset hietanelikka ja harjukeltalieko (Pirkanmaan ympäristökeskus 2007). Hämeenkaan erikoisuus on Niiniharjun luonnonvarainen lehmusmetsikkö, joka kuuluu lehtojensuojeluohjelmaan. Hämeenkaan alueiden suojele ei rajoita puolustusvoimien toimintaa ja sen kehittämistä.

Hämeenkaan alueella on monipuolista yritystoimintaa (Jämi 2007, Kankaanpään kaupunki 2007). Jämillä on harrastettu ilmailua jo 70 vuotta, ja alueella on kaksi lentokenttää. Nykyisin Jämin ilmailu- ja matkailukeskuksessa on monipuolista yritystoimintaa ja tarjontaa niin majoituksen, ruokailun kuin ohjelmapalvelujenkin suhteen. Erikoisuuksia ovat hiihtomahdollisuus kesällä hiihtopotkessa ja hankigolf-kenttä talvella. Myös Jämin ympäristössä toimii useita yrittäjiä lähinnä majoitus- ja ohjelmapalvelujen aloilla. Toinen palvelukeskittymä Hämeenkaalla on Kuninkaanlähteen alue, jolla toimii SF-Caravan Satakunnan isännöimä Kuninkaanlähteen karavaani-alue. Suositulla karavaanialueella on myös kaikille avoin maauimala. Kuninkaanlähteellä on toiminut myös lomahotelli, mutta sen toiminta on hiipunut viime vuosina.

Hämeenkaan aluetta käytetään monipuolisesti myös kuntoiluun. Talvella alueelle ajetaan hyvien hiihtolatuksen perässä pitkiäkin matkoja, ja esimerkiksi jokavuotinen hiihtotapahtuma Pirkan Hiihto kulkee alueen läpi. Kesällä hiekkapohjaiset polut tarjoavat hyvän alustan lenkkeilyyn, suunnistukseen, maastopyöräilyyn ja ratsastukseen. Tärkeimpiä reittien lähtöpisteitä ovat Jämin alue, Viidentienristeys sekä Kuninkaanlähteen kodan pysäköintialue. Hämeenkaan alueella voi myös marjastaa ja sienestää.

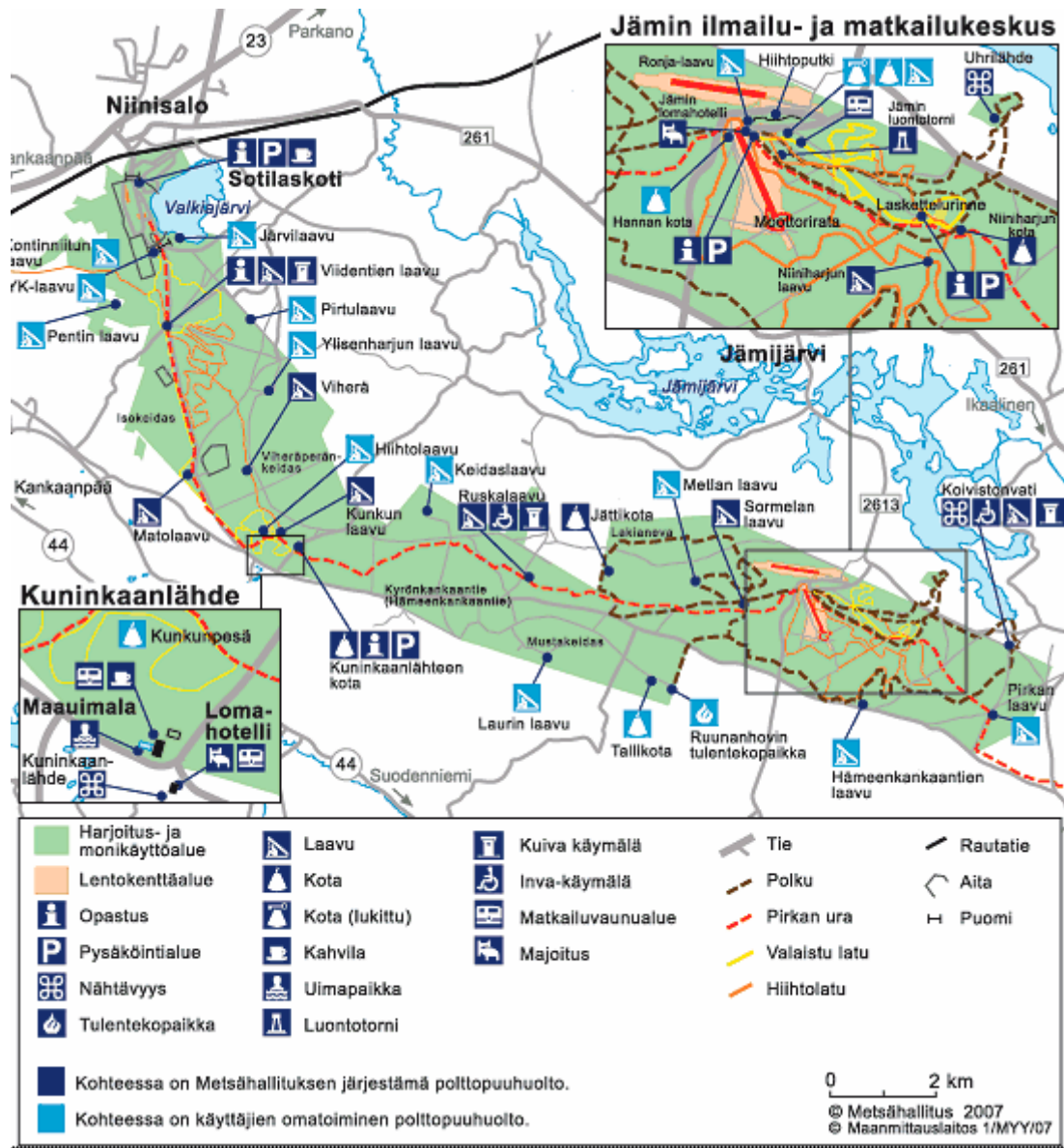
Hämeenkaan alueen perustiedot on koottu taulukkoon 1. Alueen kartta on kuvassa 2.

Kuva 1. Hämeenkanngan harjoitus- ja monikäyttöalueen sijainti.
© Metsähallitus 2008, © Genimap Oy, Lupa L 5293.

Taulukko 1. Hämeenkanngan harjoitus- ja monikäyttöaluetta kuvaavat tärkeimmät tiedot.

HÄMEENKANGAS	
Perustamisajankohta	– siirtyi puolustusvoimilta Metsähallituksen hoidettavaksi v. 2002
Sijainti	– Länsi-Suomen läänissä, Pirkanmaan ja Satakunnan alueella, Ikaalisten, Jämijärven ja Kankaanpään kunnissa
Alueen pinta-ala	– 47 km ²
Käyntimäärä (arvioitu)	– yli 60 000 käyntikertaa/vuosi – käynnit painottuvat Jämin ja Kuninkaanlähteen matkailukeskittyymiin
Palvelut	– Alueella risteilee erilaisten reittien, polkujen ja urien verkosto (yht. satoja kilometrejä). Hiihtolatuja yht. 70 km. Useita luontopolkuja. – Alueen läpi kulkee kaksi valtakunnallista pyöräilyreittiä: reitit 44 ja 23 – Pysäköintialueet tärkeimpien reittien lähtöpisteissä – 2 kpl asuntovaunualueita: Jämin ilmailu- ja matkailukeskuksessa sekä Kuninkaanlähteen maauimalan yhteydessä – Tiheä laavu- ja kotaverkosto (vain osalla polttopuuhuolto sekä kuiva-käymälä). Roskaton retkeily voimassa. – Vesipisteitä Jämin ilmailu- ja matkailukeskuksessa, Kuninkaanlähteen maauimalan kahviossa sekä Niinisalon varuskunnan sotilaskodissa. Ruska-laavulla ja Viidentienristeyksessä on kaivot. – Ravintola- ja kahvilapalveluita, majoituspalveluita, ohjelmalveluita
Käyttömuodot	Puolustusvoimien harjoituskäyttö, metsätalous, luonnonsuojelu, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkailu/matkailu, marjastus, sienestys, metsästys
Erityistä	Hämeenkanngas on ensisijaisesti puolustusvoimien harjoitusalue. Retkeilijät ja ulkoilijat voivat liikkua maastossa sekä yöpyä laavuilla, jos ne eivät ole harjoitusjoukkojen käytössä. Jokamiehenoikeudet ovat voimassa Hämeenkanngan alueella, mutta yöpymiseen toivotaan käytettävän valmiita laavuja ja kotia.
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Alueen ensimmäinen hoito- ja käyttösuunnitelma valmistuu vuonna 2008.

Kuva 2. Hämeenkaanta harjoitus- ja monikäyttöalue. © Metsähallitus 2008, © Maanmittauslaitos 1/MML/08.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Yritystutkimuksessa haastateltiin Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen luontomatkaileuryrittäjiä ja -yrityksiä. Haastattelut toteutti Kristiina Tunturi. Haastateltavat yritykset rajattiin niin, että haastattelun kohteena olivat sekä Hämeenkaan alueella konkreettisesti toimivat että Hämeenkaan alueelle asiakkaitaan tuovat yritykset. Haastateltavat yritykset määritti alueen puistonhoitaja Rami Tuominiemi yhdessä puistonjohtaja Tuula Peltosen kanssa. Tämä oli järkevää, koska kyseiset henkilöt tietävät parhaiten, mitä yrityksiä ja yrittäjiä alueella toimii. Haastateltavien yritysten listaa laadittaessa apuna käytettiin myös Jämi-Infoa. Alkuperäistä haastattelulistaa täydennettiin vähitellen. Myöhemmin haastateltavien yritysten listaan lisättiin esimerkiksi Hämeenkaan alueella mökkejä vuokraavia yrittäjiä.

Tutkimuksessa haastateltiin 23 yrittäjää tai yritystä, joihin kuului yksityisiä mökinvuokraajia, yhdistyksiä ja yrityksiä. Kaiken kaikkiaan aiottiin haastatella 32 yrittäjää tai yritystä, mutta kahdeksan yrittäjää kieltäytyi tutkimukseen osallistumisesta, koska he olivat kiireisiä tai kokivat, etteivät osaa vastata tutkimuksen kysymyksiin. Osa kieltäytyi, koska he eivät enää toimineet Hämeenkaalla. Haastattelumäärien perusteella laskettu tutkimuksen vastausprosentti on 75 %.

Tutkimusaineisto kerättiin 9.11.2006–7.2.2007. Viisi haastattelua tehtiin kasvotusten ja 18 puhelimesta. Haastattelu kesti useimmiten tunnin, mutta sen kesto vaihteli riippuen haastateltavasta. Kasvotusten tehdyissä haastatteluissa haastattelupaikkana oli yrittäjän koti tai yrityksen tilat. Haastattelu eteni siten, että yritystutkimuslomake käytiin läpi alusta loppuun, jolloin haastattelija kirjoitti ylös haastateltavan antamat vastaukset. Haastattelija oli lähettänyt yritystutkimuslomakkeet etukäteen haastateltaville joko sähköpostitse tai postitse, joten haastateltavat olivat ehtineet tutustua kysymyksiin jo ennen haastattelua ja pystyivät vastaamaan kysymyksiin melko helposti. Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, jota muokattiin Hämeenkaan alueelle sopivaksi. Vakiolomaketta käytettäessä tutkimus saadaan vertailukelpoiseksi muiden Metsähallituksen vastaavien alueiden tutkimusten kanssa. Tutkimuksessa käytetty lomake on liitteessä 2.

Tutkimuslomakkeet täytettiin melko perusteellisesti lukuun ottamatta kohtia, joihin jotkut yrittäjät eivät halunneet vastata, koska he kokivat, että vastausten antaminen oli mahdotonta tai että vastaus olisi antanut liian karkean arvion todellisuudesta. Esimerkiksi yksityis- ja yritysasiakkaiden prosentuaalisten osuuksien jakautumista vuoden ajalle oli usean yrittäjän mielestä vaikea arvioida. Haastattelija otti yhteyttä haastateltaviin tarvittaessa myös uudestaan, jotta kysymyksiin saatiin vastattua mahdollisimman kattavasti.

Tutkimusaineisto tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havainnoista, ja 75 %:n prosenttipiste puolestaan sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

3 Tulokset

3.1 Yritysten taustatiedot

3.1.1 Yritysten päätoimiala ja tuotteet

Hämeenkaan yritystutkimukseen osallistuneista yrityksistä yli puolet ilmoitti toimialueekseen Jämijärven (68 %) tai koko Suomen (59 %) (taulukko 2). Kankaanpään alueella toimivia yrityksiä oli 23 % vastanneista, samoin Satakunnan maakunnassa toimivia.

Päätoimialakseen 61 % yrityksistä ilmoitti majoituspalvelut, 48 % virkistys- ja viihdepalvelut, 26 % ravitsemispalvelut ja 22 % sekalaiset matkailupalvelut (taulukko 3). Yrityksistä yli puolet (12 yritystä) nimesi lisäksi toimialakseen jonkin valmiista vaihtoehdoista puuttuvan alan (taulukko 4).

Taulukko 2. Yritysten toimialueet. Yhden yrityksen toiminta voi kohdistua useampaan toimialueeseen.

Toimialue	kpl	%
Koko Suomi	13	59
Satakunta	5	23
Pirkanmaa	1	5
Länsi-Suomen lääni	2	9
Ikaalinen	3	14
Jämijärvi	15	68
Kankaanpää	5	23
Vastanneita yhteensä	22	

Taulukko 3. Yritysten päätoimialat. Yhdellä yrityksellä voi olla useampia päätoimialoja.

Toimiala	kpl	%
Majoituspalvelut	14	61
Ravitsemispalvelut	6	26
Henkilöliikennepalvelut	1	4
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	1	4
Kulttuuripalvelut	1	4
Virkistys- ja viihdepalvelut	11	48
Sekalaiset matkailupalvelut	5	22
Muu	12	52
Vastanneita yhteensä	23	

Taulukko 4. Yritysten muut päätoimialat.

Muut päätoimialat	
Liikuntatapahtumat (Pirkan hiihto, Reppuhihto)	
Leiri- ja kurssitoiminta	
Sähköurakointi	
Seminaarit, kokoukset, messut, juhlat	
Kuppila, sauna, tuotteiden myynti (hiihtoputki)	
Ratsastuskoulutoiminta	
Alaan liittyvien tuotteiden myyminen	
Kokous	
Metsäalan palvelut	
Elämyspalvelut	
Valjakkourheilun koulutus- ja kilpailutoiminta	
Hiihto-, maastohiihtotoiminta	
Vastanneita yhteensä	12

3.1.2 Yritysten asiakkaat

Hämeenkaan aluetta käyttäneet yritysten asiakkaat olivat viimeisten 12 kuukauden aikana pääosin suomalaisia (taulukko 5). Yhteensä aluetta käytti reilu 63 000 asiakasta, joista 4 % oli ulkomaalaisia. Suurin osa oli yksityisasiakkaita, ja yritysasiakkaiden osuus oli 37 %. Yksityisasiakkaiden osuuteen on tässä laskettu myös yhdistysten asiakkaat.

Kaikista haastateltujen yritysten asiakkaista ulkomaalaisia oli 5 % (taulukko 6). Taulukkoon 7 on kerätty ulkomaalaisten asiakkaiden kansallisuudet. Eniten yritysten ulkomaalaisissa asiakkaissa oli venäläisiä (29 %) ja italialaisia (28 %). Ruotsi (14 %) ja Saksa (10 %) olivat seuraavaksi yleisimmät kotimaat. Muita kansallisuuksia oli selvästi vähemmän.

Yksityisasiakkaita ja yhdistyksiä oli vajaa kaksi kolmasosaa ja yritysasiakkaita reilu kolmannes. Kaikkiaan kysymykseen vastanneilla yrityksillä oli viimeisen vuoden sisällä noin 673 000 asiakasta. Osa yrityksistä ei osannut arvioida asiakasmääräänsä, ja etenkin Hämeen Kangasta omatoimisesti käyttävien asiakkaiden määrän arviointi koettiin vaikeaksi. Todellisuudessa asiakkaiden määrä onkin siis luultavasti jonkin verran tässä esitettyä suurempi.

Taulukko 5. Yritysten aluetta käyttävien asiakkaiden jakautuminen. Vastanneiden yritysten lukumäärä (n) oli 16 koskien aluetta käyttävien suomalaisten vs. ulkomaalaisten jakaumaa ja 14 koskien yksityis- vs. yritysasiakkaiden jakaumaa.

Yritysten aluetta käyttäneistä asiakkaista	kpl	%
Suomalaisia	60 613	96
Ulkomaalaisia	2 752	4
Yhteensä (n = 16)	63 365	100
Yksityisasiakkaita	37 997	63
Yritysasiakkaita	22 368	37
Yhteensä (n = 14)	60 365	100

Taulukko 6. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen (n = 23).

Yritysten asiakkaista	kpl	%
Suomalaisia	639 750	95
Ulkomaalaisia	33 055	5
Yhteensä	672 805	
Yksityisasiakkaita	439 210	65
Yritysiasiakkaita	233 595	35
Yhteensä	672 805	

Taulukko 7. Yritysten ulkomaalaisten asiakkaiden kansallisuudet (n = 17).

Kansallisuus	kpl	%
Ranskan tasavalta	134	0
Saksa	3 363	10
Italia	9 286	28
Japani	1 556	5
Alankomaat	46	0
Norja	1 545	5
Venäjä	9 568	29
Espanja	67	0
Ruotsi	4 563	14
Yhdistynyt kuningaskunta	1 666	5
muu kuin Suomi, ei määritelty tarkemmin	558	2
Yhteensä	33 055	

Eniten Hämeen Kangasta käytettiin heinäkuussa, jolloin asiakkaita oli 14 % koko vuoden asiakasmäärästä (taulukko 8). Myös muut kesäkuukaudet sekä maaliskuu olivat suosittuja käyntiaikoja. Selvästi hiljaisimpia kuukausia ovat tammikuu ja joulukuu. Yksityis- ja yritysasiakkaiden jakaumat poikkeavat toisistaan melko selvästi: loma-aikoina yksityisasiakkaita oli alueella selvästi enemmän, kun taas yritysasiakkaat jakautuivat tasaisemmin koko vuoden ajalle.

Taulukkoon 9 on jaoteltu haastateltujen yritysten kaikkien asiakkaiden kuukausittainen jakautuminen siltä osin, kuin yritykset osasivat jakauman arvioida. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että laskuissa ovat mukana myös sellaiset yritykset, joilla ei ole lainkaan toimintaa Hämeenkan-kaalla. Kävijöiden määrä yhteensä onkin moninkertainen Hämeenkan-kaan alueella vieraileviin kävijöihin verrattuna.

Eniten yrityksillä oli asiakkaita lokakuussa (14 %), maaliskuussa (13 %) ja helmikuussa (12 %). Hiljaisimmat kuukaudet olivat joulukuu (3 %) ja tammikuu (5 %). Yritysasiakkaat suosivat selvästi alkukevättä ja loppusyksyä, kun taas yksityisasiakkailta myös lomakuukausi heinäkuu näkyy selvänä käyntimäärien lisäyksenä.

Taulukko 8. Yritysten Hämeen­kangasta käyttävien asiakkaiden jakautuminen kuukausittain alueella (n = 14).

Kuukausi	Yksityisasiakkaita		Yrityisasiakkaita		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	840	2	1 787	8	2 627	4
Helmikuu	2 251	6	1 691	7	3 942	6
Maaliskuu	4 452	11	2 477	11	6 929	11
Huhtikuu	2 155	5	1 729	7	3 884	6
Toukokuu	5 263	13	2 094	9	7 357	12
Kesäkuu	5 518	14	1 721	7	7 239	11
Heinäkuu	6 534	16	2 126	9	8 660	14
Elokuu	5 508	14	1 850	8	7 358	12
Syyskuu	2 538	6	1 992	9	4 530	7
Lokakuu	2 432	6	1 875	8	4 307	7
Marraskuu	2 040	5	1 866	8	3 906	6
Joulukuu	658	2	1 859	8	2 517	4
Yhteensä	40 189	100	23 067	100	63 256	100

Taulukko 9. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen kuukausittain (n = 23).

Kuukausi	Yksityisasiakkaita		Yrityisasiakkaita		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	20 614	5	12 288	5	32 902	5
Helmikuu	61 342	14	22 692	10	84 034	12
Maaliskuu	43 139	10	45 250	19	88 389	13
Huhtikuu	41 576	9	22 775	10	64 351	10
Toukokuu	25 372	6	23 141	10	48 513	7
Kesäkuu	26 577	6	12 281	5	38 858	6
Heinäkuu	47 279	11	2 182	1	49 461	7
Elokuu	26 437	6	12 455	5	38 892	6
Syyskuu	22 531	5	23 083	10	45 614	7
Lokakuu	61 389	14	33 398	14	94 787	14
Marraskuu	41 484	9	22 889	10	64 373	10
Joulukuu	20 562	5	1 859	1	22 421	3
Yhteensä	438 302	100	234 293	100	672 595	100

3.1.3 Yritysten työllisyystilanne

Haastatelluissa yrityksissä oli keskimäärin 10 vakituista kokopäiväistä työntekijää (taulukko 10). Pienimmillään työntekijämäärä oli 1 vakituinen työntekijä ja suurimmillaan 150 työntekijää. Suurimmassa osassa yrityksiä oli yhdestä kolmeen vakituista kokopäiväistä työntekijää. Kolme yritystutkimuksessa haastateltua jätti vastaamatta tähän kysymykseen, sillä heidän toimintansa oli yhdistysmuotoista ja työntekijät vapaaehtoisia.

Osa-aikaisia vakituista työntekijöitä oli kymmenellä yrityksellä. Näiden työntekijöiden lukumäärä yrityksissä oli yhdestä kahdeksaan. Keskimäärin vakituista osa-aikaisia työntekijöitä oli kaksi.

Määräaikaisia työntekijöitä oli lähes joka toisessa yrityksessä. Tällaisten työntekijöiden määrä oli yhdestä kolmeen henkilöä yritystä kohden. Maastopalveluissa (so. maastossa tarjottavat ohjelmapalvelut, ruokailut yms.) työskenteli kolmen yrityksen työntekijöitä, keskimäärin neljä henkilöä per yritys. Yhteensä Hämeenkaan yritystutkimuksessa haastatellut yritykset työllistivät 213 henkilöä, joista 198 vakituisesti.

Yhteensä 58 työntekijää asuu Hämeenkaan sijaintikunnissa Ikaalisissa, Jämijärvellä tai Kankaanpäässä (taulukko 11). Vakituista työntekijöistä vain alle neljäsosa on paikkakuntalaisia, ja erityisesti kokopäiväiset työntekijät käyvät töissä kauempaa. Sen sijaan vakituista osa-aikaisista työntekijöistä ja määräaikaisista työntekijöistä suurin osa asuu Hämeenkaan sijaintikunnissa.

Henkilötyövuosien arviointi jäi tekemättä useilta yrityksiltä. Kysymyksiin vastanneilla henkilötyövuosia kertyi keskimäärin 15,8 per yritys (taulukko 12). Noin 75 %:ssa yrityksistä henkilötyövuosia oli kuitenkin yhdestä kahteen. Vakituiset osa-aikaiset työskentelivät yrityksissä keskimäärin 1,53 henkilötyövuoden verran, ja määräaikaiselle henkilöstölle kertyi keskimäärin 1,5 henkilötyövuotta niissä yrityksissä, joissa heitä oli.

Henkilöstön pätevyys päätoimialalla on haastatelluissa yrityksissä keskimäärin melko hyvä (taulukko 13). Lähes kaikki arvioivat henkilöstönsä pätevyyden melko hyväksi tai erittäin hyväksi, ja eri alojen välillä ei juuri ollut eroja.

Työvoimatilanne yrityksissä vaikuttaa melko hyvältä (taulukko 14). Noin kaksi kolmasosaa yrityksistä katsoo, että työntekijöitä on ollut sopivasti. Noin neljänneksellä on ollut sesonkiaikoina työvoimapulaa, ja 5 %:lla on ollut sesongin ulkopuolella liikaa työntekijöitä. Yhdelläkään yrityksellä ei ole kuitenkaan ollut jatkuvaa työvoimapulaa.

Taulukko 10. Yritysten työntekijämäärä.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	18	198	9,90	33,05	1	1	2	3	150
kokopäiväiset	10	174	17,40	46,65	1	1	3	3	150
osa-aikaiset	10	24	2,40	2,17	1	1	2	2	8
Määräaikaiset	8	15	1,67	0,71	1	1	2	2	3
kokopäiväiset	2	3	1,50	0,71	1	1	2	2	2
osa-aikaiset	7	12	1,71	0,76	1	1	2	2	3
Yllä olevista maastopalveluissa	3	13	4,33	3,21	2	2	3	8	8
Vastanneita yhteensä	20	213	7,34	27,50	1	1	2	3	150

Taulukko 11. Yritysten Hämeenkaan sijaintikunnissa asuvien työntekijöiden määrä.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	15	44	2,59	2,37	1	1	2	3	9
kokopäiväiset	8	23	2,88	2,64	1	1	3	3	9
osa-aikaiset	9	21	2,33	2,24	1	1	2	2	8
Määräaikaiset	7	14	1,75	0,71	1	1	2	2	3
kokopäiväiset	2	3	1,50	0,71	1	1	2	2	2
osa-aikaiset	6	11	1,83	0,75	1	1	2	2	3
Vastanneita yhteensä	17	58	2,32	2,01	1	1	2	3	9

Taulukko 12. Yritysten henkilötyömäärä henkilötyövuosina.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	9	170,60	18,96	49,21	1	1	2	3	150
kokopäiväiset	6	166,00	27,67	60,01	1	1	3	9	150
osa-aikaiset	3	4,60	1,53	0,45	1	1	1	2	2
Määräaikaiset	2	3,00	1,50	0,71	1	1	2	2	2
kokopäiväiset	1	2,00	2,00		2	2	2	2	2
osa-aikaiset	1	1,00	1,00		1	1	1	1	1
Yllä olevista maastopalveluissa	1	1,50	1,50		1	1	1	1	1
Vastanneita yhteensä	10	173,60	15,78	44,57	1	1	2	3	150

Taulukko 13. Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla.

Toimiala	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Majoituspalvelut	13	62	0	0	15	69	15	4,00	0,58
Ravitsemis- ja ravintolapalvelut	6	29	0	0	0	67	33	4,33	0,52
Henkilöliikennepalvelut	1	5	0	0	0	100	0	4,00	
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	1	5	0	0	0	100	0	4,00	
Kulttuuripalvelut	1	5	0	0	0	100	0	4,00	
Virkistys- ja viihdepalvelut	10	48	0	0	20	50	30	4,10	0,74
Sekalaiset matkailupalvelut	5	24	0	0	0	100	0	4,00	0,00
Muu	8	38	0	13	0	50	38	4,12	0,99
Vastanneita yhteensä	21								

Taulukko 14. Yritysten työvoimatilanne.

Yritysten työvoimatilanne	Vastanneita		Arviointi, %				Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	sopivasti työntekijöitä	liikaa työntekijöitä	jatkuvasti työvoimapulaa	sesonkiaikoina työvoimapulaa		
Yrityksellä on ollut	22	96	68	5		27	1,86	1,36

3.2 Hämeenkaan alueen käyttö

3.2.1 Hämeenkaan alueen käyttötavat ja käytön tarkoitus

Hämeenkaan yritystutkimukseen vastanneista 23 yrityksestä 16 (70 %) oli käyttänyt aluetta liiketoiminnassaan edellisten 12 kuukauden aikana. Näistä yrityksistä 67 % arvioi, että alue oli merkinnyt yritystoiminnalle erittäin paljon (taulukko 15). Melko paljon merkitystä Hämeenkaalla oli ollut 20 %:lle aluetta käyttäneistä yrityksistä. Yksi yritys (7 %) arvioi merkityksen olleen keskinkertainen, ja samoin yksi yritys (7 %) koki alueen merkinneen melko vähän liiketoiminnassa. Yksikään yritys ei arvioinut aluetta täysin merkityksettömäksi.

Aluetta käyttäneistä yrityksistä yli puolet ilmoitti käyttäneensä Hämeenkaangasta sesonkiaikana kerran viikossa tai useammin (taulukko 16). Noin 40 % käytti aluetta kerran kahdessa viikossa, ja yksi yritys (7 %) harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Sesonkiajan ulkopuolellakin 27 % yrityksistä käytti aluetta kerran viikossa tai useammin. Kerran kahdessa viikossa aluetta käytti tällöin 20 %, kerran kuukaudessa 33 % ja harvemmin 20 %.

Aluetta käyttäneistä yrityksistä 93 % aikoo käyttää aluetta myös seuraavien 12 kuukauden aikana erittäin todennäköisesti ja loput 7 % melko todennäköisesti (taulukko 17). Niistä yrityksistä, jotka eivät edellisen vuoden aikana olleet käyttäneet Hämeenkaan aluetta liiketoiminnassaan, 43 % arvioi, että ne ehkä tai todennäköisesti käyttävät sitä seuraavan vuoden aikana.

Taulukko 15. Hämeenkaan alueen merkitys yrityksille.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen merkitys yrityksille viimeisten 12 kk aikana	15	65	0	7	7	20	67	4,47	0,92

Taulukko 16. Hämeenkaan alueen käytön useus.

Alueen käytön useus	Vastanneita		Arviointi, %				Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	kerran viikossa tai useammin	kerran kahdessa viikossa	kerran kuukaudessa	harvemmin		
Yritysten sesonkiaikoina	15	65	53	40	7		1,60	0,83
Yritysten sesongin ulkopuolella	15	65	27	20	33	20	2,47	1,13

Taulukko 17. Hämeenkaan alueen käytön todennäköisyys seuraavien 12 kk:n aikana.

Yritys viimeisten 12 kk:n aikana	Vastanneita		Arviointi, %				Keskiarvo	Keskihajonta	
	n	%	erittäin epätodennäköisesti	epätodennäköisesti	ehkä	todennäköisesti			erittäin todennäköisesti
On käyttänyt aluetta	15	68				7	93	4,93	0,26
Ei ole käyttänyt aluetta	7	32		57	29	14		2,57	0,79
Yhteensä	22								

3.2.2 Hämeenkaan alueen tarjoamat mahdollisuudet

Taulukossa 18 ovat yritysten tarjoamat toiminnot ja voimassa olevat, pelastuslaitoksen hyväksymät turvallisuussuunnitelmat. Yleisimmät toiminnot ovat sauvakävely (40 % yrityksistä), retkeily (40 %) ja maastohiihto (40 %). Taulukkoa tulkittaessa on huomattava, että useat yritykset ilmoittivat järjestämiensä aktiviteettien lisäksi myös asiakkaidensa omatoimisia harrastuksia. Turvallisuussuunnitelmia löytyi vähemmän kuin joka toiselta yrityksiltä. Taulukkoon ei ole merkitty sellaisia yritysten turvallisuussuunnitelmia, joita ei ole hyväksytetty pelastusviranomaisilla. Todellisuudessa suunnitelmia on siis luultavasti jonkin verran enemmän.

Hämeenkaan aluetta käyttävistä yrityksistä kolmannes tarjoaa asiakkailleen yhdestä kolmeen aktiviteettia (taulukko 19). 27 % vastanneista tarjoaa 4–6 aktiviteettia, 20 %:lla on ohjelmassaan 7–9 aktiviteettia, ja 20 % yrityksistä tarjoaa kymmentä tai useampaa aktiviteettia.

Tarjotuista harrastemahdollisuuksista talviharrastukset ovat pääosassa useissa yrityksissä (taulukko 20). Neljäsnes yrityksistä ilmoitti murtomaahiihdon olevan tärkein aktiviteetti. Toisella neljänneksellä pääharraste oli moottorikelkkailu. Vastaajista 17 % harjoittaa pääasiassa koiravaljakkoajeluja ja 17 %:n päätoimintona on ratsastus. Yksi vastaajista (8 %) ilmoitti pääharrastuksen olevan metsästys, ja yksi vastaajista ilmoitti muun toiminnon annettujen vaihtoehtojen ulkopuolelta.

Taulukossa 21 on lueteltu yritysten suunnittelemaa aktiviteetteja seuraavien 12 kuukauden ajalle. Pääosin taulukko näyttää samalta kuin taulukko 18, jossa käsiteltiin menneiden 12 kuukauden aktiviteetteja. Osaan harrasteita on kuitenkin tulossa lisää yritystoimintaa: retkeilyä ja luontopolkuun tutustumista ilmoitti tarjoavansa kaksi yritystä enemmän kuin edellisessä vuonna. Suosiotaan kasvattivat hieman myös esimerkiksi maastoruokailun järjestäminen, maastopyöräily, ilmailu ja mönkijäsafarit.

Taulukkoon 22 on kerätty kaikki haastateltujen yritysten harjoittamat toiminnot. Mukana ovat sekä Hämeenkaan alueella että sen ulkopuolella harjoitettavat toiminnot.

Taulukko 18. Yritysten harjoittamat toiminnot ja voimassa olevat turvallisuussuunnitelmat.

Toiminto	Harjoittanut		Voimassa oleva turvallisuussuunnitelma	
	kpl	%	kpl	%
Sauvakävely	6	40	1	17
Retkeily	6	40	1	17
Kalastus	4	27	0	0
Marjastus	5	33	0	0
Sienestys	4	27	0	0
Suunnistus	4	27	0	0
Murtomaahiihto	6	40	0	0
Laskettelu	2	13	0	0
Lumikenkäkävely	3	20	1	33
Moottorikelkkailu	5	33	1	20
Koiravaljakkoajelu	3	20	1	33
Vaellus (yöpyminen maastossa)	1	7	0	0
Ratsastus	4	27	2	50
Metsästys	2	13	0	0
Maastoruokailu	5	33	0	0
Luontopolkuun tutustuminen	4	27	1	25
Maastopyöräily	5	33	1	20
Ilmailu	3	20	0	0
Osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan	5	33	0	0
Välinevuokraus	3	20	1	33
Tapahtuman järjestäminen	5	33	0	0
Mönkijäsafari	2	13	1	50
Muu	4	27	1	25
Vastanneita yhteensä	15		6	

Taulukko 19. Yritysten järjestämien toimintojen määrä Hämeenkanalla.

Toimintojen lkm / yritys	kpl	%
1–3 aktiviteettia	5	33
4–6 aktiviteettia	4	27
7–9 aktiviteettia tai enemmän	3	20
10 aktiviteettia tai enemmän	3	20
Yhteensä	15	100

Taulukko 20. Tärkeimmät yritysten tarjoamat aktiviteetit.

Tärkein aktiviteetti	kpl	%
Murtomaahiihto	3	25
Moottorikelkkailu	3	25
Koiravaljakkoajelu	2	17
Ratsastus	2	17
Metsästys	1	8
Muu	1	8
Yhteensä	12	100

Taulukko 21. Yritysten suunnittelemat toiminnot alueella seuraavien 12 kuukauden aikana.

Toiminnot alueella seuraavien 12 kk:n aikana	kpl	%
Sauvakävely	6	40
Retkeily	8	53
Kalastus	4	27
Marjastus	5	33
Sienestys	5	33
Suunnistus	4	27
Murtomaahiihto	6	40
Laskettelu	2	13
Lumikenkäkävely	2	13
Moottorikelkkailu	5	33
Koiravaljakkoajelu	3	20
Vaellus (yöpyminen maastossa)	1	7
Ratsastus	4	27
Metsästys	2	13
Maastoruokailu	6	40
Luontopolkuun tutustuminen	6	40
Maastopyöräily	6	40
Ilmailu	4	27
Osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan	6	40
Välinevuokraus	4	27
Tapahtuman järjestäminen	5	33
Mönkijäsafari	3	20
Muu	2	13
Vastanneita yhteensä	15	

Taulukko 22. Kaikki yritysten tarjoamat toiminnot ja palvelut (muuallakin kuin Hämeenkanalla).

Luokka	Toiminto tai palvelu
Asiakkaiden palvelu ja neuvonta	Info, varaukset, myynti, markkinointi, opastus, neuvonta...
Extremeretket /-toiminta	Ohjelmajpalvelut Mönkijät, moottorikelkkasafarit, cross cart -autot, curling
Hiihto / sauvakävely	Hiihto Pitkän matkan hiihtotapahtuma (30 km) (laturetki)
Kalastus	Kalastus
Koiravaljakkoajelu	Koiravaljakkoajelut
Leirin järjestäminen	Harjoitusleirit, seminaarit & kilpailut Leiri- ja kurssitoiminta
Leirintäaluetoiminta	Caravan-alue
Liikuntatilapalvelut	Minigolf, tennis, lentopallo, sulkis
Majoitus	Majoitus Majoitus Majoitus Mökkimajoitus Majoituspalvelut/lisäpalvelut -> 3 huoneistoa (15 henkilöä, 5+5+5)
Metsästys	Metsästys
Metsätyöt / -urakointi	Metsäalan palvelut
Murtomaahiihto	Maastohiihtotoiminta
Moottorikelkkailu	Kelkkaurien ylläpito
Ratsastus	Ratsastuskoulupalvelut Ratsastus- ja ohjelmaretket
Ruoka- tai ravitsemispalvelut	Ruokailu Aamupala, ruoka järjestetty Ravitsemispalvelut
Tilavuokraus	Tilojen tarjoaminen eri palveluihin
Virkistäytyminen	Tanssi, grilli, marjat Palvelut ja aktiviteetit
Ei luokkaa	Juhla/kokous/matkustus Loma-, vapaa-aika-, hyvinvointi- (sis. kuntoutuksen) ja terveystal- velut. Kokous & konferenssi

3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi

Hämeenkanan yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen palveluita alueella (taulukko 23 ja kuva 3). Kysymykset osoitettiin niille yrityksille, jotka käyttävät Hämeenkanan aluetta liiketoiminnassaan.

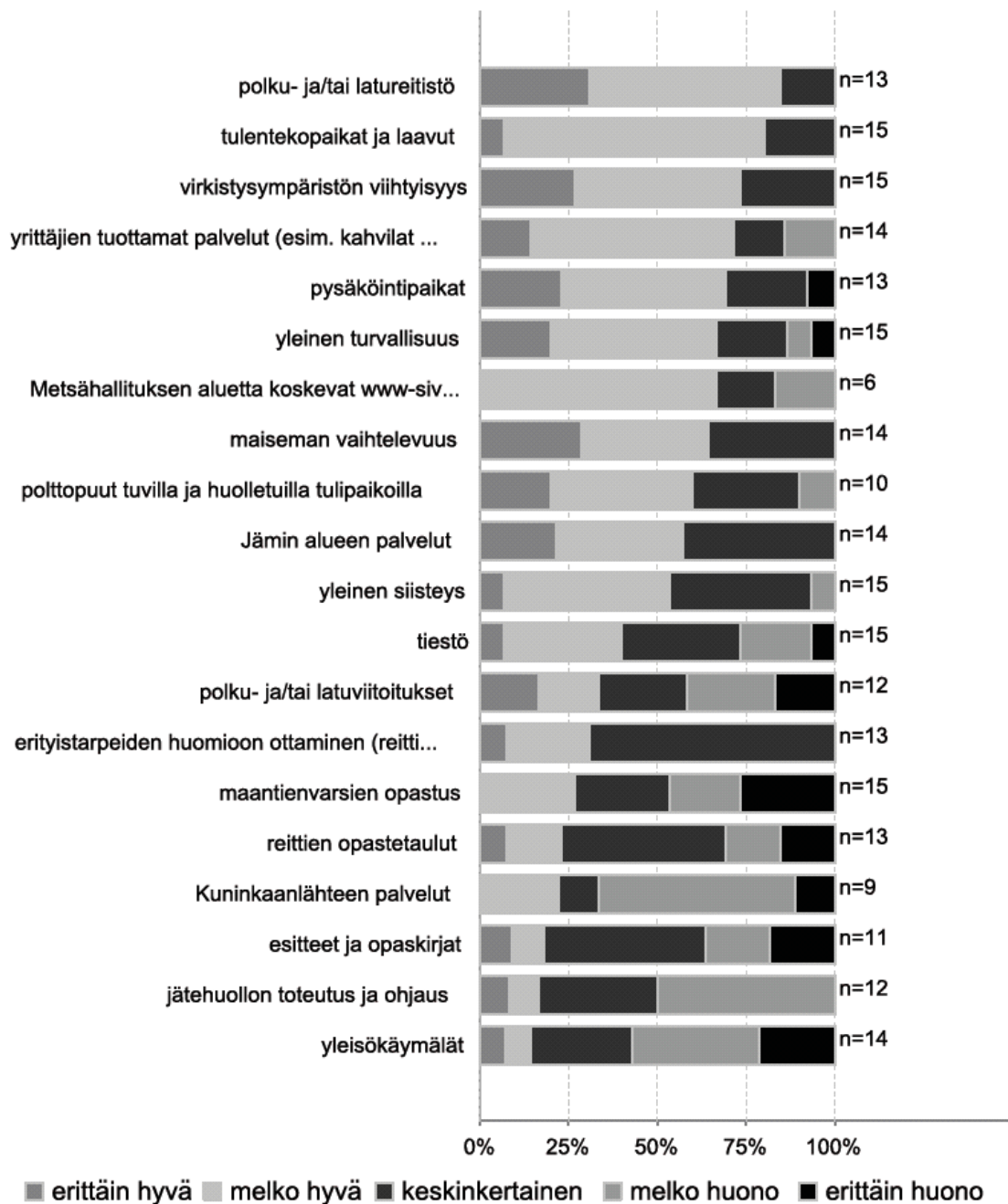
Kaikki vastaajat olivat käyttäneet ja arvioineet alueen tiestöä, tulentekopaikkoja ja laavuja sekä maantienvarsien opastusta. Vähiten oli käytetty Metsähallituksen verkkosivuja, Kuninkaanlähteen palveluita ja polttopuita.

Suurin osa palveluista ja rakenteista arvioitiin keskinkertaista hieman paremmiksi. Parhaan arvosanan sai polku- ja latureitistö: 85 % vastaajista piti sitä melko hyvänä tai erittäin hyvänä. Myös tulentekopaikat saivat hyvät arvostelut, 80 % piti niitä melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Heikoimmat arvostukset saivat yleisökäymälät (57 % arvioi melko huonoiksi tai erittäin huonoiksi), jätehuollon toteutus ja ohjaus (50 % arvioi melko huonoiksi) sekä esitteet ja opaskirjat (36 % arvioi melko huonoiksi tai erittäin huonoiksi).

Virkistysympäristön viihtyisyys sai melko hyvät arvostelut: 74 % yrityksistä piti aluetta melko tai erittäin viihtyisenä. Myös yleinen turvallisuus koettiin melko hyvänä tai erittäin hyvänä (67 % vastaajista). Ympäristökäytännöistä heikoimman arvosanan sai yleinen siisteys, joka sekin arvioitiin keskimääräistä paremmaksi (arvosana 3,5 asteikolla 1–5).

Taulukko 23. Alueen palveluiden käyttö ja laadun arviointi.

Palvelu tai ympäristökäyttäjä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käytetty n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskimertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	13	87	8	0	23	46	23	3,8	2
Tiestö	15	100	7	20	33	33	7	3,1	0
Reittien opastetaulut	13	87	15	15	46	15	8	2,8	2
Polku- ja/tai latureitistö	13	87	0	0	15	54	31	4,2	2
Polku- ja/tai latuviitoitukset	12	80	17	25	25	17	17	2,9	3
Tulentekopaikat ja laavut	15	100	0	0	20	73	7	3,9	0
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	10	67	0	10	30	40	20	3,7	5
Yleisökäymälät	14	93	21	36	29	7	7	2,4	1
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	12	80	0	50	33	8	8	2,8	3
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	13	87	0	0	69	23	8	3,4	2
Esitteet ja opaskirjat	11	73	18	18	45	9	9	2,7	4
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	6	40	0	17	17	67	0	3,5	9
Maantienvarsien opastus	15	100	27	20	27	27	0	2,5	0
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. Kahvilat ja ohjelmapalvelut)	14	93	0	14	14	57	14	3,7	1
Yleinen turvallisuus	15	100	7	7	20	47	20	3,7	0
Yleinen siisteys	15	100	0	7	40	47	7	3,5	0
Maiseman vaihtelevuus	14	93	0	0	36	36	29	3,9	0
Virkistysympäristön viihtyisyys	15	100	0	0	27	47	27	4,0	0
Jämin alueen palvelut	14	93	0	0	43	36	21	3,8	0
Kuninkaanlähteen palvelut	9	60	11	56	11	22	0	2,4	5
Vastanneita yhteensä	15								

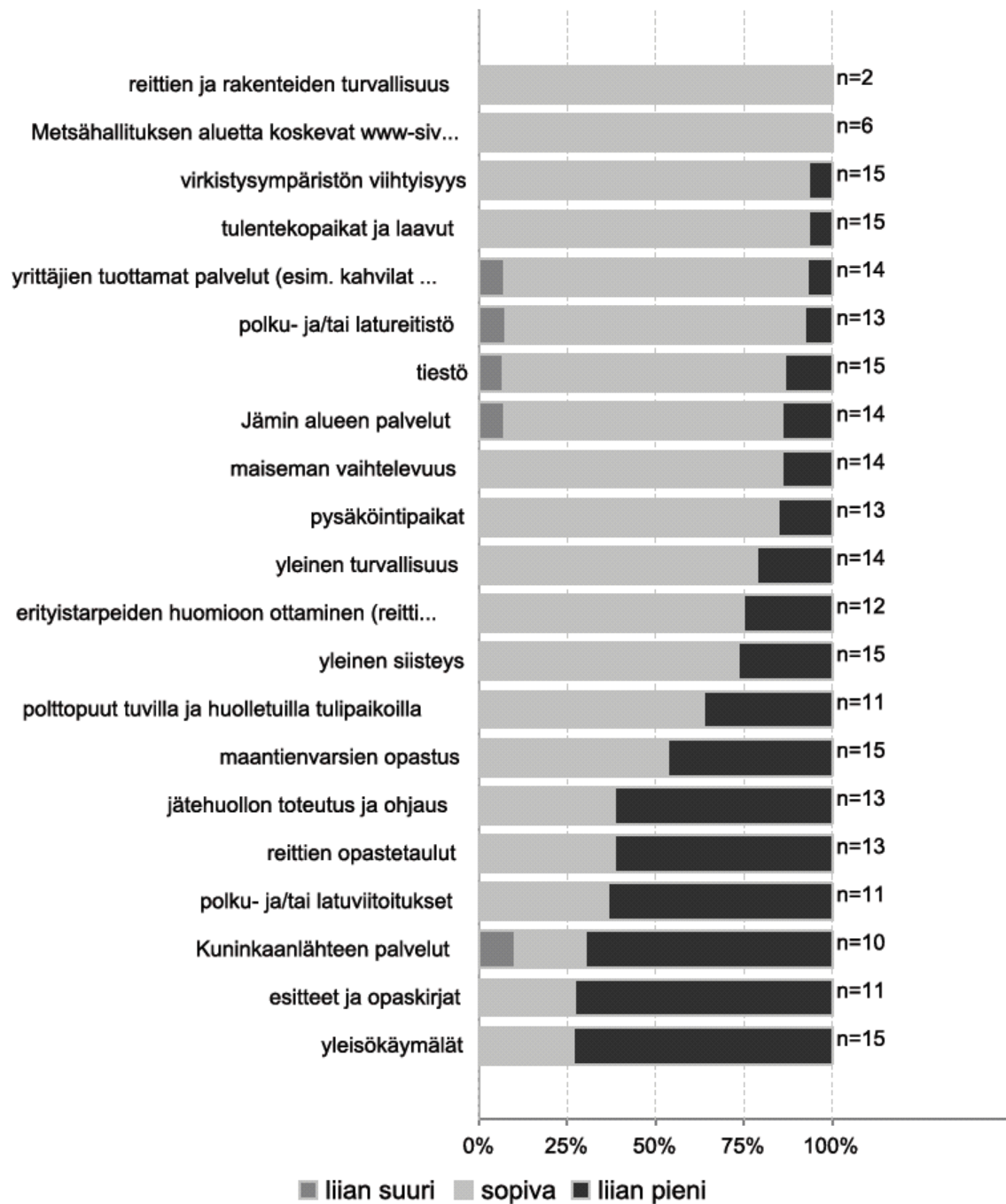
Kuva 3. Hämeenkanan palveluiden ja rakenteiden laadun arviointi.

Alueen palveluiden ja rakenteiden määrän arvioinneissa näkyy selvästi, että palveluja kaivattaisiin lisää (taulukko 24 ja kuva 4). Keskimäärin sopivia olivat polku- ja latureitistöjen määrä, Metsähallituksen verkkosivujen määrä sekä yrittäjien tuottamien palvelujen määrä; kaikkia muita palveluja ja rakenteita haluttiin lisää. Tutkimuksen perusteella suurin tarve olisi yleisökäymälöille, esitteille ja opaskirjoille sekä polku- ja latuviitoituksille.

Tyytyväisyyttä alueen palvelujen ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan kysyttiin vielä erikseen (taulukko 25). Yritykset olivat melko tyytyväisiä palvelujen ja rakenteiden kokonaismäärään: 71 % vastasi näin. Vastaajista 14 % oli kokonaismäärään melko tyytymätön, ja loput 14 % eivät osanneet sanoa mielipidettään asiasta.

Taulukko 24. Hämeenkaan alueen palveluiden ja rakenteiden määrän arviointi.

Palvelu	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %			Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri		
Pysäköintipaikat	13	87	15	85	0	1,85	0,38
Tiestö	15	100	13	80	7	1,93	0,46
Reittien opastetaulut	13	87	62	38	0	1,38	0,51
Polku- ja/tai latureitistö	13	87	8	85	8	2,00	0,41
Polku- ja/tai latuviitoitukset	11	73	64	36	0	1,36	0,50
Tulentekopaikat ja laavut	15	100	7	93	0	1,93	0,26
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	11	73	36	64	0	1,64	0,50
Yleisökäymälät	15	100	73	27	0	1,27	0,46
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	13	87	62	38	0	1,38	0,51
Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	12	80	25	75	0	1,75	0,45
Esitteet ja opaskirjat	11	73	73	27	0	1,27	0,47
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	6	40	0	100	0	2,00	0,00
Maantienvarsien opastus	15	100	47	53	0	1,53	0,52
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. Kahvilat ja ohjelmapalvelut)	14	93	7	86	7	2,00	0,39
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	2	13	0	100	0	2,00	0,00
Yleinen turvallisuus	14	93	21	79	0	1,79	0,43
Yleinen siisteys	15	100	27	73	0	1,73	0,46
Maiseman vaihtelevuus	14	93	14	86	0	1,86	0,36
Virkistysympäristön viihtyisyys	15	100	7	93	0	1,93	0,26
Jämin alueen palvelut	14	93	14	79	7	1,93	0,47
Kuninkaanlähteen palvelut	10	67	70	20	10	1,40	0,70
Vastanneita yhteensä	15						

Kuva 4. Alueen palveluiden ja rakenteiden määrän arviointi.

Taulukko 25. Yritysten tyytyväisyys alueen palveluiden ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan.

	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen		
Tyytyväisyys alueen palveluiden määrään kokonaisuudessaan	14	100	0	14	14	71	0	3,6	0

3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö

3.3.1 Toimintaympäristö

Yritysten edustajia pyydettiin arvioimaan toimintansa taloudellista kannattavuutta (taulukko 26). Näkemykset olivat pääasiassa valoisia. Matkailun toimialan kannattavuus koko Suomessa nähtiin hieman paremmaksi kuin omalla alueella tai omassa yrityksessä. Erittäin hyvänä matkailun kannattavuutta koko maan tasolla piti 15 % vastanneista ja melko hyvänä 70 %. Maakunnassa ja kohdealueella matkailun kannattavuuden arvioi melko hyväksi puolet vastaajista ja keskinkertaiseksi 45 % vastaajista. Oman yrityksen taloudellisen kannattavuuden arvioi 9 % vastaajista erittäin hyväksi, 36 % melko hyväksi ja 45 % keskinkertaiseksi. Oman yrityksen taloudellinen kannattavuus oli 9 %:n mielestä melko huono.

Yrityksiä pyydettiin pohtimaan myös matkailualan yritysten toimintaedellytyksiä eri mittakaavoissa (taulukko 27). Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaedellytyksiin omassa yrityksessä ja yleisesti Suomessa. Molemmissa keskiarvo asteikolla yhdestä viiteen oli lähes 4 eli melko hyvä. Yrittäjyyden toimintaedellytykset maakunnassa sekä omassa kunnassa arvioitiin hieman heikommiksi: keskiarvo oli 3,70. Alueen yrittäjien keskuudessa toimintaympäristön keskiarvoksi tuli 3,60, ja melko huonoksi toimintaympäristön arvioi 5 % yrityksistä. Annetuista vaihtoehdoista heikoin arvon sai yhteistyö Metsähallituksen kanssa: toimintaympäristö arvioitiin hieman yli keskinkertaiseksi (3,35), ja melko huonoksi toimintaympäristön arvioi 15 % vastanneista yrityksistä.

Taulukko 26. Yritysten mielipiteet taloudellisesta kannattavuudesta.

Kannattavuus	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Matkailun toimialalla koko maassa	20	91	0	0	15	70	15	4,00	0,56
Matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella	20	91	0	5	45	50	0	3,45	0,60
Omassa yrityksessä	22	100	0	9	45	36	9	3,45	0,80

Taulukko 27. Yritysten mielipiteet toimintaympäristöstä vuonna 2006.

Toimintaympäristö	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytysten suhteen yleisesti Suomessa	20	91	0	0	35	45	20	3,85	0,75
Yrittäjyyden toimintaedellytysten suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	20	91	0	5	25	65	5	3,70	0,66
Yrittäjyyden toimintaedellytysten suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa	20	91	0	0	35	60	5	3,70	0,57
Alueen yrittäjien keskuudessa	20	91	0	5	30	65	0	3,60	0,60
Yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	20	91	0	15	40	40	5	3,35	0,81
Omassa yrityksessä	22	100	0	0	18	73	9	3,91	0,53
Vastanneita yhteensä	22								

3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö

Haastatellut yritykset arvioivat tekevänsä yhteistyötä muiden alueen yritysten kanssa jonkin verran keskinäkertaisesti enemmän (taulukko 28). Erittäin paljon yhteistyötä ilmoitti tekevänsä 23 % vastanneista. Melko paljon yhteistyötä oli 36 %:lla ja keskinäkertaisesti 32 %:lla.

Yhteistyön määrän lisääminen oli todennäköistä tai erittäin todennäköistä 47 %:lla vastanneista. Lisäksi 48 % ilmoitti ehkä lisäävänsä yhteistyötä alueen muiden yritysten kanssa. Lähes kaikki (91 %) näkivät yhteistyön erittäin hyväksi tai melko hyväksi yrityksen menestymisen kannalta.

Eniten yhteistyötä alueen yrittäjien välillä oli ruokailupalvelujen (78 %), majoituspalvelujen (74 %), tapahtumien (74 %), markkinoinnin (70 %) ja myynnin (70 %) alueilla (taulukko 29). Myös ohjelmapalvelujen, tuotteiden ja tuotekehityksen parissa tehtiin usein yhteistyötä. Lisäksi yhteistyötä oli kaluston ja kuljetuspalvelujen saralla.

Yleisin yhteistyön muoto oli yhteistyökumppanuus (taulukko 30). Yhteistyökumppanien määrän keskiarvo oli noin kuusi, mutta kumppaneiden määrä vaihteli kahdesta kahteenkymmeneen. Osalla yrityksistä oli alihankkijoita, ja osa toimi itse alihankkijoina. Alihankkijoiden määrä oli keskimäärin kolme sekä alihankkijoina toimivilla yrityksillä että alihankintapalveluita tilaavilla yrityksillä.

Yrityksistä 45 % katsoi yrittäjätverkoston toiminnan parantuneen edellisestä vuodesta (taulukko 31). Noin 45 % ei ottanut väitteeseen kantaa, ja 10 % arvioi yrittäjätverkoston toiminnan huonontuneen. Työntekoa muiden kanssa piti kuitenkin kannattavana 60 % vastaajista, ja vain 9 % kritisoi kannattavuutta. Suurin osa vastanneista (74 %) oli pystynyt erikoistumaan muiden yritysten toiminnan ansiosta.

Taulukko 28. Yritysten yhteistyö muiden yritysten kanssa.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	kpl	%	erittäin paljon	melko paljon	keskin-kertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Tekeekö yritys parhaillaan yhteistyötä	22	96	23	36	32	9		3,73	0,94
Aikooko yritys lisätä yhteistyötä	23	100	erittäin todennäköisesti	todennäköisesti	ehkä	epätodennäköisesti	erittäin epätodennäköisesti	3,48	0,67
Onko yhteistyön tekeminen eduksi menestymiselle	23	100	erittäin hyvä	melko hyvä	keskin-kertainen	melko huono	erittäin huono	4,65	0,65
Vastanneita yhteensä	23	100							

Taulukko 29. Yritysten yhteistyöalat muiden yrittäjien kanssa.

Yhteistyöala	kpl	%
Markkinointi	16	70
Myynti	16	70
Kalusto	7	30
Tapahtumat	17	74
Tuotteet	10	43
Tuotekehitys	10	43
Majoituspalvelut	17	74
Ruokailupalvelut	18	78
Ohjelmapalvelut	12	52
Kuljetuspalvelut	7	30
Muu	2	9
Vastanneita yhteensä	23	

Taulukko 30. Yritysten yhteistyön tyyppi.

Yhteistyön tyyppi	n	Summa	Keski-arvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Yrityksellä on alihankkijoita	7	21	3,00	2,38	1	1	3	3	8
Yrityksellä on yhteistyökumppaneita	11	65	5,91	6,09	2	2	3	7	20
Yritys toimii alihankkijana	6	17	2,83	2,64	1	1	2	3	8
Vastanneita yhteensä	23	103	4,29	4,63	1	2	3	5	20

Taulukko 31. Yritysten mielipiteitä yhteistyön onnistumisesta muiden yritysten kanssa.

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski- arvo	Keski- hajon- ta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei sa- maa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa	täysin samaa mieltä		
Yrittäjätverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta	22	96	5	5	45	36	9	3,41	0,91
Työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa	23	100	0	9	30	43	17	3,70	0,88
Yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin	23	100	0	9	17	48	26	3,91	0,90
Vastanneita yhteensä	23								

3.3.3 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö

Taulukossa 32 esitetään yritysten ja Metsähallituksen välistä yhteistyötä. Yritystutkimuksen tulosten mukaan yhteistyö on hyvin vähäistä tai jopa olematonta. Yhteistyötä koetaan olevan eniten Metsähallituksen palvelurakenteiden, kuten kotien ja tulipaikkojen, käytössä. Siinäkin yhteistyö saa kuitenkin vain arvon 2,13 (melko vähän), kun asteikko oli yhdestä viiteen. Yhteistyötä on tehty jonkin verran myös alueen käyttöön liittyvien sopimusten ja lupien osalta sekä alueen käytön suunnittelussa. Yritystutkimukseen osallistuneet yritykset eivät olleet asioineet Metsähallituksen kanssa lainkaan maa-ainekseen ostoon tai myyntiin tai puukauppaan liittyvissä asioissa.

Yritysten tyytyväisyys Metsähallituksen kanssa tehtyyn yhteistyöhön on esitetty taulukossa 33. Tyytyväisimpiä oltiin alueen käyttöön liittyneisiin lupiin (keskiarvo 4,1) ja Metsähallituksen kanssa tehtyihin sopimuksiin (ka 3,7) sekä palvelurakenteiden, kuten kotien ja tulipaikkojen, käyttöön (ka 3,7). Tyytymättömiä oltiin hakkuiden suunnitteluun, tonttikauppoihin ja vuokraukseen sekä matkailun ohjelmapalveluihin. Molemmat yritykset, jotka olivat tehneet yhteistyötä hakkuiden suunnittelun kanssa, olivat yhteistyöhön erittäin tyytymättömiä tai melko tyytymättömiä. Kaksi yritystä, siis puolet tonttikauppoihin tai vuokraukseen osallistuneista, eivät olleet tyytyväisiä yhteistyöhön.

Yrityksiä pyydettiin myös arvioimaan Metsähallituksen toimintaa Hämeenkaan alueella (taulukko 34). Eniten kiitosta saivat erityisryhmien, kuten liikuntaesteisten, palvelut, palvelurakenteet maastossa sekä rakenteiden ja reittien turvallisuus. Yli 70 % vastanneista oli arvioinut nämä osa-alueet melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Eniten huonoa palautetta saivat maasto-opasteet ja opastusaineiston laatu ja saatavuus: yli 60 % vastaajista oli arvioinut nämä osa-alueet melko huonoiksi tai erittäin huonoiksi. Erittäin huonoiksi oli muutamassa haastattelussa arvioitu myös Metsähallituksen aluetta koskevien verkkosivujen hyödyllisyyttä sekä Metsähallituksen henkilöstön yhteistyötä yritysten kanssa.

Metsähallituksen toiminta Hämeenkaan alueella sai yleisarvosanaksi 3,17 asteikolla yhdestä viiteen, jossa 1 on erittäin huono ja 5 on erittäin hyvä. Tulos voidaan tulkita hieman keskinkertaisena paremmaksi toiminnaksi.

Taulukko 32. Yhteistyön määrä yritysten ja Metsähallituksen välillä.

Yhteistyöala	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	23	100	65	4	22	4	4	1,78	1,20
Alueen käyttöön liittyvät luvat	23	100	70	0	17	9	4	1,78	1,28
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	23	100	78	13	9	0	0	1,30	0,63
Luontokeskuksen palvelut	23	100	70	17	9	4	0	1,48	0,85
Alueen käytön suunnittelu	23	100	61	17	22	0	0	1,61	0,84
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	23	100	43	22	17	13	4	2,13	1,25
Maa-aineksen myynti/osto	23	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Tonttikaupat ja vuokraus	23	100	83	9	4	0	4	1,35	0,93
Matkailun ohjelmapalvelut	23	100	83	9	9	0	0	1,26	0,62
Hakkuiden suunnittelu	23	100	91	4	4	0	0	1,13	0,46
Puun osto/myynti	23	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Alueen muut palvelut	8	35	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Muu	3	13	33	0	33	0	33	3,00	2,00
Vastanneita yhteensä	23								

Taulukko 33. Yritysten tyytyväisyys yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa.

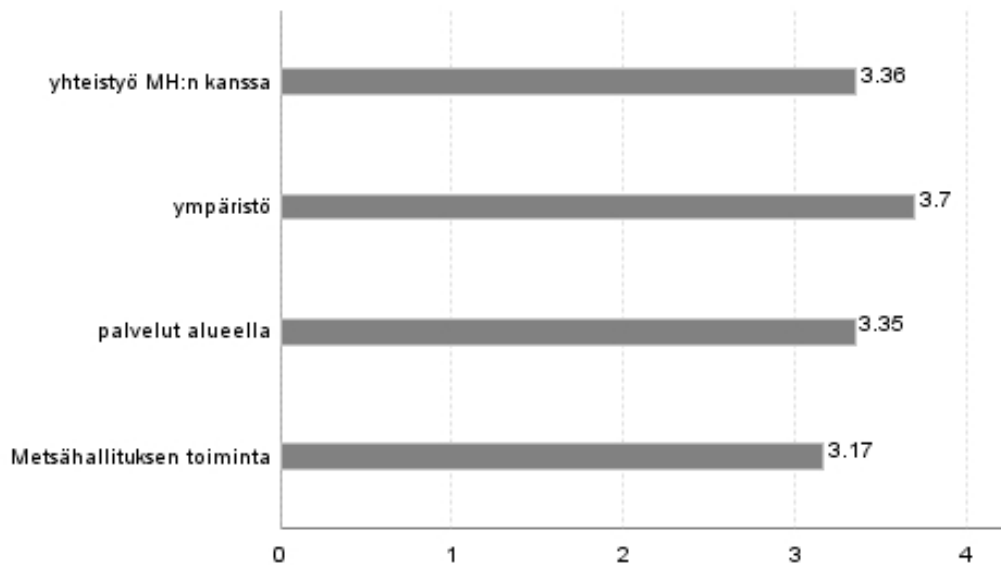
Yhteistyöala	Tehnyt yht. ja arv.		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei yhteistyötä n	
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen			
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	7	32	0	14	29	29	29	3,7	10	
Alueen käyttöön liittyvät luvat	7	32	0	0	29	29	43	4,1	11	
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	6	27	0	0	67	33	0	3,3	13	
Luontokeskuksen palvelut	8	36	0	13	50	38	0	3,2	12	
Alueen käytön suunnittelu	9	41	0	22	44	33	0	3,1	11	
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	13	59	0	8	38	31	23	3,7	8	
Maa-aineksen myynti/osto	0	0	0	0	0	0	0		18	
Tonttikaupat ja vuokraus	4	18	25	25	0	50	0	2,8	14	
Matkailun ohjelmapalvelut	5	23	0	20	80	0	0	2,8	15	
Hakkuiden suunnittelu	2	9	50	50	0	0	0	1,5	17	
Puun osto/myynti	0	0	0	0	0	0	0		18	
Alueen muut palvelut	0	0	0	0	0	0	0		5	
Muu	0	0	0	0	0	0	0		3	
Vastanneita yhteensä	22									

Taulukko 34. Yritysten arvio Metsähallituksen toiminnasta Hämeenkaan alueella.

Palvelu	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytänyt n
			erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
	n	%							
Palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	20	87	0	20	45	30	5	3,20	3
Palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	23	100	0	4	22	70	4	3,74	0
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	21	91	0	5	24	67	5	3,71	1
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	20	87	30	35	25	5	5	2,20	2
Polttopuuhuolto	18	78	0	17	28	56	0	3,39	5
Jätehuolto (käymälät, jättepisteet, yleinen siisteys)	20	87	0	15	65	20	0	3,05	3
Erytisyryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	18	78	0	6	17	72	6	3,78	5
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	16	70	6	25	31	31	6	3,06	7
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	19	83	21	42	32	5	0	2,21	4
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	11	48	9	0	27	64	0	3,45	12
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujärjestelmäkoulutus	6	26	0	50	17	17	17	3,00	17
Muu	1	4	0	0	100	0	0	3,00	0
Vastanneita yhteensä	23								
Aluekohtainen ka								3,17	
Vertailukelpoinen ka								3,17	

3.4 Asiakastyytyväisyys

Metsähallituksen toimintaa ja palvelurakenteita kuvaavien kysymysten vastaukset voidaan luokitella asiakastyytyväisyyden osatekijöihin. Taulukko kysymysvaihtoehtojen jakautumisesta eri osatekijöihin löytyy liitteestä 1. Kuvassa 5 ovat asiakastyytyväisyyden osa-alueittaiset keskiarvot. Näiden perusteella laskettu aluekohtainen yrittäjien asiakastyytyväisyysindeksi on Hämeenkan-
kaalla 3,30. Asteikko on tässäkin yhdestä viiteen, eli tulos tarkoittaa keskinkertaista hieman parempaa asiakastyytyväisyyttä. Osa-alueista ympäristö arvostettiin korkeimmalle, sen keskiarvo oli 3,7. Yhteistyö Metsähallituksen kanssa sai arvosanan 3,36 ja alueen palvelut arvosanan 3,35. Metsähallituksen toiminta sai kokonaisuutena heikoimman arvosanan, 3,17. Kaikki osa-alueet ylsivät kuitenkin keskinkertaisen paremmalle puolelle.

Kuva 5. Asiakastyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

3.5 Kestävä luontomatkailu

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteiden toteutumista (liite 3) yritystoiminnassaan. Periaatteiden toteuttamisen onnistuminen oli hieman keskinkertaista parempaa (taulukko 35). Erityisesti yrityksen ja sen asiakkaiden (81 %) sekä yrityksen sidosryhmien (76 %) koettiin toteuttavan kestävää luontomatkailua erittäin hyvin tai melko hyvin. Yritysverkoston osalta tuli eniten hajontaa: 60 % katsoi yritysverkostonsa toteuttavan periaatteita melko hyvin tai erittäin hyvin, kun taas 15 % arvioi periaatteiden toteutuvan melko huonosti tai erittäin huonosti. Myös Metsähallitus sai hyvät arvostelut: 74 % vastaajista arvioi periaatteiden toteutuneen melko hyvin tai erittäin hyvin. Tosin 5 % vastaajista arvioi Metsähallituksen toteuttavan kestävän luontomatkailun periaatteita erittäin huonosti.

Yritysten ajatukset kestävän luontomatkailun periaatteista olivat hyvin suopeita (taulukko 36). Kaikkien vastaajien mielestä periaatteiden hyväksyttävyyden oli vähintään melko hyvä. Yritykset katsoivat periaatteiden soveltuvan hyvin yrityksen toimintaan (91 %), ja suurin osa (86 %) arvioi ne myös toteuttamiskelpoisiksi. Myös selkeys ja ymmärrettävyys arvioitiin melko hyväksi tai erittäin hyväksi 91 %:n mielestä.

Taulukko 35. Onnistuminen kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa.

Taho	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Yritys ja sen asiakkaat	21	95		5	14	76	5	3,81	0,60
Yrityksen sidosryhmät	17	77		6	18	76		3,71	0,59
Yritysverkosto	20	91	5	10	25	55	5	3,45	0,94
Metsähallitus	19	86	5		21	63	11	3,74	0,87

Taulukko 36. Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteiden arviointi.

Kestävän luontomatkailun periaatteiden	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Hyväksyttävyyys	22	100				45	55	4,55	0,51
Soveltuvuus yrityksen toimintaan	22	100			9	36	55	4,45	0,67
Toteuttamiskelpoisuus	22	100			14	68	18	4,05	0,58
Selkeys ja ymmärrettävyys	22	100			9	68	23	4,14	0,56

3.6 Tulevaisuus

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan tulevaisuuden näkymiään. Kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän entisellään tai kasvavan tulevaisuudessa (taulukko 37). 14 % yrityksistä arvioi toimintansa kasvavan tulevaisuudessa merkittävästi. Yritysten henkilöstömäärän kasvu arvioitiin hieman hillitymmäksi: 43 % yrityksistä arvioi henkilöstömääränsä kasvavan jonkin verran, ja 57 % arvioi sen pysyvän ennallaan. Hämeenkaan alueen matkailun sen sijaan oletettiin kasvavan tulevaisuudessa: 64 % arvioi matkailun alueella kasvavan jonkin verran, ja 32 % arvioi kasvun olevan merkittävää.

Yritykset arvioivat asiakaskuntansa kansainvälistyvän jonkin verran tulevaisuudessa (taulukko 38). Ulkomaalaisten määrän arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa 13 prosenttiyksikköä nykytilaan verrattuna (vrt. taulukko 5 s. 13). Yritysassiakkaiden määrän uskotaan kasvavan hieman (kolme prosenttiyksikköä).

Suurin osa yrityksistä (91 %) katsoo Hämeenkaan alueen merkitsevän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa melko paljon tai erittäin paljon (taulukko 39). 4 % arvioi alueen merkityksen olevan keskinkertaista, ja 4 % arvioi merkitystä melko vähäiseksi. Alueen merkitys yrityksille siis lisääntyy hieman nykytilaan verrattuna (vrt. taulukko 15 s. 18).

Taulukko 37. Tulevaisuuden näkymät ja muutokset toiminnan laajuudessa.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	supistuu merkittävästi	supistuu jonkin verran	pysyy entisellään	kasvaa jonkin verran	kasvaa merkittävästi		
Yrityksen toiminta	22	96			36	50	14	3,77	0,69
Yrityksen henkilöstömäärä	23	100			57	43		3,43	0,51
Alueen matkailu	22	96			5	64	32	4,27	0,55

Taulukko 38. Yritysten arvio asiakaskunnan koostumuksesta tulevaisuudessa.

Yritysten asiakkaista tulevaisuudessa	%
Suomalaisia	80
Ulkomaalaisia	19
Yksityisasiakkaita	60
Yrityisasiakkaita	39

Taulukko 39. Hämeenkanne alueen merkitys yrityksille tulevaisuudessa.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alue merkitsee yrityksille tulevaisuudessa	23	100		4	4	30	61	4,48	0,79

3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle

Vapaamuotoisessa palautteessa kysyttiin yritysten toiveita alueen kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yritysten tarpeita, sekä turvallisuuteen liittyviä kehittämissuunnitelmia. Yleisesti ottaen alueen säilyminen metsäisenä virkistysmaisemana koettiin tärkeäksi. Metsän hakkuuta kritisoitiin muutamassa palautteessa, mutta toisaalta ehdotettiin Koivistonvadilta aukeavan järvimaiseman avaamista. Hämeenkaan siisteyteen toivottiin panostettavan enemmän.

Alueen käyttöön ja siellä tapahtuvaan toimintaan toivottiin parempaa koordinaatiota ja markkinoinnin yhdistämistä. Ihmisläheistä yhteistyötä Metsähallituksen kanssa toivottiin lisää useassa yrityksessä. Tällä hetkellä Metsähallitus koettiin kaukaiseksi ja laitospaikkaiseksi toimijaksi. Palautteissa tuli ilmi myös yritysten oma yhteistyöhalukkuus esimerkiksi reittien ja opasteiden laadinnassa. Pitkien vuokrasopimusten ja toiminnan avoimuuden merkitystä korostettiin; eräässä palautteessa pelättiin Hämeenkaan käytön johtavan käyttömaksujen perimiseen. Erityisesti tiedotusta toivottiin lisää: jokamiehenoikeudet ja tulentelepaikkojen sijainnit eivät olleet kaikille itsestään selviä. Metsähallituksen toivottiin ottavan tiedotuksessa yhteyttä suoraan yrityksiin, ja myös yhteystiedon yhteystiedot koettiin tarpeellisiksi.

Näkyvin Metsähallituksen rakenteisiin liittyvä toive oli alueen karttojen ja reittiopasteiden laatiminen ja päivittäminen jo alueen lähestymisopasteista lähtien. Etenkin majoituspalveluja sekä virkistys- ja viihdepalveluja tarjoavat yritykset olivat huolissaan asiakkaiden eksymisestä maastoon, ja moni myönsi myös itsellään olevan vaikeuksia suunnistaa risteilevillä hiekkapoluilla. Muutama yritys mainitsi jo menettäneensä asiakkaita eksymisten vuoksi. Reittiopasteisiin toivottiin selkeyttä erilaisten urien erottamiseen; erityisesti moottoriajoneuvoilla ajo haluttaisiin rajoittaa tiukasti omille reiteilleen.

Alueen karttoihin esitettiin monenlaisia ehdotuksia. Karttoihin toivottiin merkittäväksi eri reittivaihtoehdot ja niiden pituudet, alueen nähtävyydet sekä paikalliset yritykset ja palvelut. Myös tuuimmat kasvit ja marjat ehdotettiin merkittäväksi karttaan. Navigointilaitteiden hyödyntämistä toivottiin esimerkiksi gps-pisteiden ja reittien ohjelmoinnin muodossa. Laavujen ja kotien numerointia ehdotettiin erityisesti turvallisuussuunnitelmaa silmälläpitäen. Luontopolkujen merkitseminen ja erityisesti niiden pituuksien ja lähtöpisteiden selventäminen koettiin tärkeäksi. Myös luontonäyttelyn ja jopa luontokeskuksen perustamista ehdotettiin. Lisäksi toivottiin, että kartat ja opasteet käännettäisiin ainakin englanniksi.

Palvelurakenteista erityisesti kuivakäymälöitä toivottiin lisää. Tarvetta mainittiin olevan erityisesti Jämin alueella ja näkötorin ympäristössä sekä Uhrilähteellä. Osassa palautteista ehdotettiin luokollisia käymälöitä ja palvelurakenteita erityisesti yritysten käyttöön. Myös Koivistonvadin kotaa toivottiin takaisin.

Alueen tiestön kohentaminen oli monen toivelistalla. Erityisesti Jämin–Jyllin tien päällystäminen nähtiin tarpeelliseksi. Myös asfaltoituja, rullasuksihiihtoon soveltuvia kevytväyliä toivottiin sekä Jämin että Kuninkaanlähteen alueelle.

4 Yhteenveto ja johtopäätökset

Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen yritystutkimuksessa haastateltiin 23:a alueella vaikuttavaa yritystä ja yhdistystä, joista 15 oli käyttänyt Hämeenkaan aluetta liiketoiminnassaan. Yrityksistä 65 % ilmoitti toimialueekseen Jämijärven kunnan ja 57 % koko Suomen. Kankaanpään kaupungin alueella toimi 22 % vastanneista, ja Satakunnan maakunnan ilmoitti toimialueekseen 22 %. Luultavasti yritykset ovatkin ilmoittaneet toimialueekseen sekä yrityksen kotikunnan että markkinointialueen. Yleisimmät toimialat olivat majoituspalvelut (35 % vastanneista) ja virkistys- ja viihdepalvelut (17 %).

Yrityksillä oli viimeisten 12 kuukauden aikana yhteensä noin 700 000 asiakasta. Heistä yli 60 000 oli käyttänyt Hämeenkaan aluetta. Kaikista yritysten asiakkaista noin 5 % oli ulkomaalaisia, ja heistä suurin osa oli kotoisin Venäjältä (29 %), Italiasta (28 %) ja Ruotsista (14 %). Hämeenkan-gasta käyttävistä asiakkaista ulkomaalaisia oli vain 4 %. Yritysten kaikista asiakkaista 65 % oli yksityishenkilöitä tai yhdistyksiä ja 35 % yrityksiä. Hämeenkaan alueella vierailleista yritysten asiakkaista 63 % oli yksityishenkilöitä tai yhdistyksiä. Eniten käyttäjiä Hämeenkan-kaalla oli maaliskuussa sekä toukokuusta elokuuhun. Hiljaisimpia kuukausia olivat tammi- ja joulukuu. Jos huomioon otetaan kaikki yritysten asiakkaat, vilkkain kuukausi oli lokakuu ja hiljaisin joulukuu.

Suurimmalla osalla yrityksistä oli yhdestä kolmeen vakituista kokopäiväistä työntekijää vuonna 2006. Osa-aikaisia työntekijöitä oli keskimäärin 2, ja muutamassa yrityksessä oli yhdestä kolmeen määräaikaista työntekijää. Yhteensä yritykset työllistivät 213 henkilöä, joista 58 asui Hämeenkan-kaan sijaintikunnissa Jämijärvellä, Ikaalisissa tai Kankaanpäässä. Työvoiman määrä arvioitiin pääosin sopivaksi, mutta osalla yrityksistä oli ollut sesonkiaikoina työvoimapulaa. Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla arvioitiin melko hyväksi.

Hämeenkaan aluetta toiminnassaan käyttävät yritykset tarjosivat asiakkailleen usein monia aktiviteetteja. Yleisimpiä harrasteita olivat retkeily, murtomaahiihto ja sauvakävely, joita kutakin oli ohjelmassa 40 %:lla yrityksistä. Puolet yrityksistä valitsi tärkeimmäksi aktiviteetikseen maastohiihdon tai moottorikelkkailun, ja kolmasosan pääharrasteita olivat koiravaljakkoajelut tai ratsastus. Tarjottujen aktiviteettien arveltiin pysyvän pääosin samoina seuraavien 12 kuukauden aikana.

Lähes 90 % Hämeenkan-gasta käyttäneistä yrityksistä arvioi alueen merkityksen olleen erittäin suuri tai melko suuri. Kaikki olivat käyttäneet alueen palveluista ja rakenteista tiestöä, tulentekopaikkoja ja laavuja sekä lähestymisopasteita. Alueen palveluista ja rakenteista parhaaksi arvioitiin polku- ja latureitistö, jota piti erittäin hyvänä tai melko hyvänä 85 % vastaajista. Erittäin hyväksi tai melko hyväksi arvioitiin myös tulentekopaikat ja laavut (80 %). Huonoimmat arviot saivat yleisökäymälät ja alueen jätehuolto, jotka yli puolet vastaajista oli arvioinut erittäin huonoiksi tai melko huonoiksi. Käymälöiden vähäisyys sekä jätepisteiden puuttuminen roskattoman retkeilyn periaatteiden mukaisesti on luultavimmin arvioiden taustalla.

Yrityksiltä tiedusteltiin mielipidettä alueen palvelujen ja palvelurakenteiden määrästä. Lähes kaikkia toivottiin lisää: vain reitistöjen, yrittäjien tuottamien palvelujen ja Metsähallituksen verkosivujen määrä katsottiin riittäväksi. Eniten alueelle kaivattiin lisää yleisökäymälöitä sekä opastusaineistoa, 73 % vastaajista piti niiden määrää liian vähäisenä. Nämä nousivat selvästi esiin myös vapaamuotoisessa palautteessa. Kokonaisuudessaan palvelujen ja rakenteiden määrä arvioitiin kuitenkin melko hyväksi, keskiarvo oli 3,6 asteikolla yhdestä viiteen.

Yritystutkimuksen tulokset palvelurakenteiden osalta ovat hyvin samankaltaiset kuin lähes samanaikaisesti toteutetussa kävijätutkimuksessa (Hankala 2008). Myös omatoimiset kävijät kaipasivat lisää yleisökäymälöitä, jätehuollon ohjeistusta ja reittien viitoituksia. Sen sijaan yritystutkimuksesta hieman poiketen omatoimisten kävijöiden mukaan erityisesti Kuninkaanlähteen alueelle kaivattaisiin lisää palveluja.

Matkailun toimialan taloudellinen kannattavuus arvioitiin parhaaksi koko maan tasolla, mutta myös Satakunnassa ja Hämeenkaan alueella sekä omassa yrityksessä kannattavuutta pidettiin melko hyvänä. Toimintaympäristöä arvioitiin eri mittakaavoissa. Parhaaksi (3,91 asteikolla 1–5) arvioitiin toimintaympäristö omassa yrityksessä ja yleisesti Suomessa, mutta toimintaedellytykset nähtiin keskinkertaisina tai melko hyvinä myös maakunnan ja oman kunnan tasolla sekä yhteistyössä alueen yrittäjien ja Metsähallituksen kanssa.

Haastatelluista yrityksistä 59 % arvioi tekevänsä keskinkertaista enemmän yhteistyötä alueen muiden yritysten kanssa. 91 % vastanneista piti yhteistyötä erittäin hyvänä tai melko hyvänä asiana menestymisensä kannalta. Lähes puolet yrityksistä suunnitteli lisäävänsä yhteistyötä alueen muiden yritysten kanssa seuraavan vuoden aikana. Runsaan yhteistyön perusteella voidaan olettaa, että osa yritysten asiakkaista on samoja henkilöitä. Tämän vuoksi Hämeenkaalle yritysten kautta tulevien kävijöiden määrä on luultavasti hieman pienempi kuin yritysten ilmoittama asiakasmäärä yhteensä, joka on yli 60 000 asiakasta vuodessa.

Yhteistyötä tehtiin useimmiten ruokapalveluiden (78 %), majoituspalvelujen (74 %) ja tapahtumien (74 %) sekä myynnin ja markkinoinnin (70 %) parissa. Keskimäärin yrityksillä oli 6 tasaverstaista yhteistyökumppania ja 3 alihankkijaa. Lisäksi ne itse toimivat noin 3 yrityksen alihankkijoina. 60 % vastaajista piti työnjakoa kannattavana, ja 74 % vastaajista kertoi pystyneensä erikoistumaan alueen palveluketjussa muiden yritysten ansiosta. Noin 45 % vastanneista arvioi yrittäjäverkoston parantuneen edellisestä vuodesta.

Yhteistyö Metsähallituksen kanssa tuntui olevan vielä lapsenkengissä. Moni yrittäjä toivoikin vapaamuotoisessa palautteessa lisää yhteistyötä ja yhteydenottoja Metsähallitukselta. Eniten Metsähallituksen kanssa oli oltu tekemisissä palvelurakenteiden, kuten tulipaikkojen ja laavujen, käytön osalta. Jonkin verran yhteistyötä oli ollut myös alueen käyttöä koskevien lupien ja sopimusten tiimoilta. Puukauppaa tai maa-aineksen myyntiä tai ostoa ei ollut harjoittanut kukaan. Lupien ja sopimusten sekä palvelurakenteiden osalta yhteistyöhön oltiin melko tyytyväisiä. Eniten huonoa palautetta tuli yhteistyöstä hakkuiden suunnittelussa.

Metsähallituksen toimintaa pyydettiin arvioimaan myös yleisemmin. Eniten positiivista palautetta tuli erityisryhmien palveluista, joihin 78 % vastanneista oli erittäin tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä. Myös muut palvelurakenteet sekä rakenteiden ja reittien turvallisuus saivat kehuja. Heikoimmat arvostelut tulivat maasto-opasteista ja opastusaineistosta, sillä 65 % ja 63 % vastanneista piti näitä palveluja melko huonoina tai erittäin huonoina. Asiakastyytyväisyys jaettiin eri osaluokkiin, joiden pohjalta laskettiin niin sanottu asiakastyytyväisyysindeksi. Hämeenkaan yritystutkimuksessa indeksin arvoksi tuli 3,3, joka on hieman keskinkertaista parempi (asteikko 1–5).

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen suojelualueiden kestävä luontomatkailun periaatteita. Kaikki vastaajat pitivät periaatteita hyväksyttävänä, ja suurin osa arvioi niiden soveltuvan hyvin myös omaan toimintaansa. Periaatteita pidettiin melko toteuttamiskelpoisina ja kohtuullisen ymmärrettävinä. Yritykset arvioivat itse onnistuneensa periaatteiden toteuttamisessa melko hyvin. Myös Metsähallitus ja yritysten sidosryhmät saivat melko hyvät arviot. Heikoimmin periaatteiden

noudattamisen arvioitiin onnistuneen yritysverkostossa, mutta sekin oli selvästi kesinkertaista parempi.

Kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän ennallaan tai kasvavan tulevaisuudessa. Etenkin ulkomaalaisten asiakkaiden määrän oletettiin kasvavan. Henkilöstömäärän oletettiin pysyvän ennallaan tai kasvavan jonkin verran. Hämeenkaan alueen merkitystä yrityksen toiminnalle tulevaisuudessa piti erittäin merkittävänä tai melko merkittävänä 91 % vastanneista. Kaikki aluetta käyttäneet yritykset aikoivat käyttää Hämeen Kangasta toiminnassaan myös jatkossa. Myös 43 % niistä, jotka eivät viimeisten 12 kuukauden aikana olleet käyttäneet aluetta, aikoivat mahdollisesti käyttää aluetta jatkossa. Hämeenkaan alueen matkailun tulevaisuus näyttää yritysten mielipiteiden mukaan hyvältä: 96 % vastanneista uskoo alueen matkailun kasvavan tulevaisuudessa merkittävästi tai jonkin verran.

Kiitokset

Kiitämme kaikkia tutkimuksen tekoon osallistuneita, erityisesti Tuula Peltosta, Rami Tuominie-
meä, Satu Kalpiota sekä Liisa Kajalaa avusta ja hyvistä kehitysehdotuksista tutkimuksen eri vai-
heissa. Erityiskiitokset kuuluvat tietenkin kaikille tutkimukseen vastanneille Hämeenkaan yri-
tyksille ja yrittäjille!

Lähteet

Hankala, A. 2008: Hämeenkaan alueen kävijätutkimus 2007. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 91. 62 s.

Jämi 2007: Verkkosivusto. – <www.jami.fi/>, viitattu 23.3.2007.

Kankaanpään kaupunki 2007: Kaupungin verkkopalvelu. – <www.kankaanpaa.fi/ => Hämeen- kangas ja luontopolut>, viitattu 23.3.2007.

Metsähallitus 2007: Luontoon.fi-verkkosivusto. – <www.luontoon.fi/ => Hämeen- kangas>, viitattu 23.3.2007.

Pirkanmaan ympäristökeskus 2007: Ymparisto.fi-verkkosivusto. – <www.ymparisto.fi/ => Natu- ra-alueet/Hämeen- kangas>, viitattu 23.3.2007.

Suomen Matkailuasiantuntijat Oy 2005: Jämin liiketoimintasuunnitelma 2005. Jämin Matkailu- keskuksen liiketoimintasuunnitelma. Loppuraportti. – Porin kaupunki, Pori. 21 s.

Asiakastyytyväisyys osatekijöittäin

Metsähallituksen toiminta		Palvelut alueella		Ympäristö		Yhteistyö MH:n kanssa	
palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaiikat jne.)	3,20	pysäköintipaikat	3,77	yleinen turvallisuus	3,67	alueen käyttöön liittyvät sopimukset	3,71
palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	3,74	tiestö	3,13	yleinen siisteys	3,53	alueen käyttöön liittyvät luvat	4,14
rakenteiden ja reittien turvallisuus	3,71	reittien opaste- taulut	2,85	maise- man vaihte- luus	3,93	alueen ja palvelui- den markkinoimi- nen	3,33
maasto-opasteet (info- taulut, viitoitus)	2,20	polku- ja/tai latureitistö	4,15	virkis- tysympä- ristön viihtyi- syy	4,00	luontokeskuksen palvelut	3,25
polttopuuhuolto	3,39	polku- ja/tai latuviitoitukset	2,92			alueen käytön suunnittelu	3,11
jätehuolto (käymälät, jätepisteet, yleinen siisteys)	3,05	tulentekopaikat ja laavut	3,87			Metsähallituksen palvelurakentei- den käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	3,69
erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	3,78	polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3,70			tonttikaupat ja vuokraus	2,75
Metsähallituksen henki- löstön yhteistyö yrittäjien kanssa	3,06	yleisökäymälät	2,43			matkailun ohjel- mapalvelut	2,80
opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	2,21	jätehuollon to- teutus ja ohjaus	2,75			hakkuiden suun- nittelu	1,50
Metsähallituksen kysei- sen alueen www-sivujen hyödyllisyys	3,45	erityistarpeiden huomioon otta- minen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,38				
Metsähallituksen tarjoa- ma ympäristö- ja laatu- järjestelmäkoulutus	3,00	esitteet ja opas- kirjat	2,73				

		Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	3,50				
		maantienvarsien opastus	2,53				
		yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	3,71				
		Palveluiden määrä	3,57				
Aluekohtainen keskiarvo	3,17		3,26		3,78		3,36
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,17		3,35		3,70		3,36
Aluekohtainen asiakastytyväisyysindeksi					3,30		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen asiakastytyväisyysindeksi					3,29		

Metsähallitus Etelä-Suomen luontopalvelut

Luottamuksellinen

Haastattelulomakkeen nro _____

Vastauspäivämäärä _____

HÄMEENKANKAAN HARJOITUS- JA MONIKÄYTTÖALUEEN YRITYSTUTKIMUS

Täyttöohjeet:

Yritystutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Hämeenkanan harjoitus- ja monikäyttöalueen kehittämisessä. Tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia ja tulokset raportoidaan siten, että yksittäisen yrityksen tiedot eivät ole niistä pääteltävissä. Toivomme teidän vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lukekaa kysymykset huolellisesti.
2. Vastatkaa kysymyksiin **yrityskohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitkää vastauksenne vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Tulemme haastattelemaan teitä erikseen sovittuna aikana, joten lomakkeen täyttäminen etukäteen ei ole välttämätöntä, mutta toivottavaa on, että ehtisitte tutustumaan kysymyksiin.
4. Lisätietoja antaa Tuula Peltonen, p. 0205 64 5268 (tuula.peltonen@metsa.fi) tai Rami Tuominiemi, p. 0205 64 5262 (rami.tuominiemi@metsa.fi)

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

TAUSTATIEDOT YRITYKSESTÄ

1. Yrityksen

nimi _____

perustamisvuosi _____

yhteistyösopimuksen numero _____

Y-tunnus _____

2. Vastaajan

nimi _____

asema tai tehtävä yrityksessä _____

vastauspäivämäärä _____ . _____ . 20 _____

3. Yrityksen toimialue (merkitkää tarvittaessa useampi kohta)

koko Suomi

joku lääni tai läänit, mikä tai mitkä? _____

joku maakunta tai maakunnat, mikä tai mitkä? _____

Jämijärven kunta

muu kunta, mikä?

Kankaanpään kaupunki

muu kunta, mikä?

Ikaalisten kaupunki

muu kunta, mikä?

4. Yrityksen päätoimiala(t) tärkeysjärjestyksessä (1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.)

majoituspalvelut

kulttuuripalvelut

ravitsemispalvelut

virkistys- ja viihdepalvelut

henkilöliikennepalvelut

sekalaiset matkailupalvelut

matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja
matkaopaspalvelut

muu, mikä? _____

5. Mitkä ovat tärkeimmät yrityksenne tarjoamat palvelut ja aktiviteetit?

ASIAKKAAT

6a. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista on viimeisten 12 kk:n aikana ollut

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yritysasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	muita, mitä?	_____ %
yhteensä noin	_____ hlöä	(esim. yhdistyksiä)	_____ %
		yhteensä	100 %

6b. Mikäli yrityksellänne on ollut ulkomaalaisia asiakkaita viimeisten 12 kk:n aikana, mikä on ollut heidän

brittejä	_____ %	espanjalaisia	_____ %
ruotsalaisia	_____ %	italialaisia	_____ %
saksalaisia	_____ %	norjalaisia	_____ %
hollantilaisia	_____ %	venäläisiä	_____ %
japanilaisia	_____ %	muita, mitä?	_____ %
ranskalaisia	_____ %	muita, mitä?	_____ %
		ei tiedossa	_____ %
ulkomaalaisia yhteensä			100 %

7. Kuinka asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

b) yrittäjäasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

c) muut, mitkä? ryhmätyypin nimi: (esim. yhdistykset, sama kuin 6a:ssa)

tammikuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
helmikuu	_____ %	elokuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	lokakuu	_____ %
toukokuu	_____ %	marraskuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä n.	_____ hlöä	yhteensä	100 %

HENKILÖSTÖ

8. Yrityksenne työntekijä- ja henkilötyömäärä vuonna 2006

vakituiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
vakituiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset kokopäiväiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
määräaikaiset osa-aikaiset	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta
joista maastopalveluihin (mukaan lukien valmistelevat työt) liittyy	_____ henkilöä ja	_____ henkilötyövuotta

9. Kuinka moni yrityksenne työntekijöistä asuu Jämijärven kunnassa tai Ikaalisten ja Kankaanpään kaupungeissa

vakituiset kokopäiväiset	Jämijärvellä: _____	määräaikaiset kokopäiväiset	Jämijärvellä: _____
	Ikaalisissa: _____		Ikaalisissa: _____
	Kankaanpäässä: _____		Kankaanpäässä: _____
vakituiset osa-aikaiset	Jämijärvellä: _____	määräaikaiset osa-aikaiset	Jämijärvellä: _____
	Ikaalisissa: _____		Ikaalisissa: _____
	Kankaanpäässä: _____		Kankaanpäässä: _____

10. Mikä on ollut yrityksenne työvoimatilanne viimeisten 12 kk:n aikana?

- yrityksellä on ollut sopivasti työntekijöitä
- yrityksellä on ollut liikaa työntekijöitä sesongin ulkopuolella
- yrityksellä on ollut jatkuvasti työvoimapula
- yrityksellä on ollut sesonkiaikoina työvoimapula

11. Millainen pätevyys yrityksenne henkilöstöllä (mukaan lukien alihankkijat) on päätoimialoillanne (ks. kysymys nro 4) – oppilaitoksen, järjestön tms. myöntämä ja ajantasainen koulutus?

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

Päätoimiala	5	4	3	2	1	
1 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
5 _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

HÄMEENKANKAAN ALUE

12. Onko yrityksenne käyttänyt Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöaluetta liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana? (ks. kartta)

- kyllä → JATKAKAA SEURAAVASTA KYSYMYKSESTÄ
 ei → SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 22

A) JOS YRITYS ON KÄYTTÄNYT HÄMEENKANKAAN HARJOITUS- JA MONIKÄYTTÖALUETTA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA, → JATKAKAA TÄSTÄ

13. Minkälaisia toimintoja harjoititte vuonna 2006 Hämeenkaan alueella ja millä niistä yrityksellänne on voimassa oleva pelastusviranomaisten hyväksymä turvallisuussuunnitelma? (Kuluttajaturvallisuuslaki v 2004)

	turvallisuussuunnitelma		turvallisuussuunnitelma
4	☐	retkeily	☐
21	☐	murtomaahiihto	☐
27	☐	lumikenkäväely	☐
2	☐	sauvakävely	☐
19	☐	suunnistus	☐
82	☐	maastoruokailu	☐
8	☐	kalastus	☐
36	☐	metsästys	☐
10	☐	marjastus	☐
11	☐	sienestys	☐
113	☐	välinevuokraus	☐
999	☐	muu, mikä?	☐
	☐		☐
114	☐	tapahtuman tms. järjestäminen	☐
87	☐	osallistuminen järjest. tapahtumaan	☐
83	☐	luontopolkuun tutustuminen	☐
31	☐	moottorikelkkailu	☐
32	☐	koiravaljakkoajelu	☐
115	☐	mönkijäsafari	☐
7	☐	maastopyöräily	☐
35	☐	maastoratsastus	☐
85	☐	ilmailu	☐
34	☐	vaellus (yöpyminen maastossa)	☐
24	☐	mäenlasku / laskettelu	☐
999	☐	muu, mikä?	☐

13.b Mikä valitsemanne vaihtoehto on ollut kaikkein tärkein? [_____]

14. Mihin toimintoihin yrityksellänne on tarkoitus käyttää Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöaluetta seuraavien 12 kk:n aikana?

4	☐	retkeily	114	☐	tapahtuman tms. järjestäminen
21	☐	murtomaahiihto	87	☐	osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan
27	☐	lumikenkäväely	83	☐	luontopolkuun tutustuminen
2	☐	sauvakävely	31	☐	moottorikelkkailu
19	☐	suunnistus	32	☐	koiravaljakkoajelu
82	☐	maastoruokailu	115	☐	mönkijäsafari
8	☐	kalastus	7	☐	maastopyöräily
36	☐	metsästys	35	☐	maastoratsastus
10	☐	marjastus	85	☐	ilmailu
11	☐	sienestys	34	☐	vaellus (yöpyminen maastossa)
113	☐	välinevuokraus	24	☐	mäenlasku / laskettelu
999	☐	muu, mikä?	999	☐	muu, mikä?

15. Kuinka usein yrityksenne on käyttänyt Hämeenkaan aluetta yritystoiminnassa viimeisten 12 kk:n aikana?

yrityksenne sesonkiaikoina

- kerran viikossa tai useammin
 kerran kahdessa viikossa
 kerran kuukaudessa
 harvemmin

yrityksenne sesongin ulkopuolella

- kerran viikossa tai useammin
 kerran kahdessa viikossa
 kerran kuukaudessa
 harvemmin

16. Kuinka monta %:a Hämeenkaan aluetta käyttävistä asiakkaistanne on viimeisten 12 kk:n aikana ollut...

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yritysasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	muita, mitä? (esim. yh-	_____ %
yhteensä noin	_____ hlöä	distyksiä)	_____ %
		yhteensä	100 %

17. Kuinka Hämeenkaan aluetta käyttävä asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

b) yritysasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

c) muut, mitkä? ryhmätyypin nimi: (esim. yhdistykset, sama kuin 6a:ssa)

tammikuu	_____ %	heinäkuu	_____ %
helmikuu	_____ %	elokuu	_____ %
maaliskuu	_____ %	syyskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %	lokakuu	_____ %
toukokuu	_____ %	marraskuu	_____ %
kesäkuu	_____ %	joulukuu	_____ %
yhteensä n.	_____ hlöä	yhteensä	100 %

18. Kuinka paljon Hämeenkanalla on ollut merkitystä yrityksellenne viimeisten 12 kk:n aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

5 4 3 2 1
erittäin paljon ○ ○ ○ ○ ○ ei lainkaan

19a. Mitä mieltä olette yrityksenne käyttämien palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä nykyisin Hämeenkanalla? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli yrityksenne ei ole käyttänyt palvelua tai rakennetta vuonna 2006, jättäkää laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastittakaa vaihtoehto ”emme ole käyttäneet palvelua”. Palvelun tai rakenteen **määrän** voitte arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, EOS = en osaa sanoa

	yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu					emme ole käyttäneet palvelua	palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä			EOS
	5	4	3	2	1		3	2	1	
1 pysäköintipaikat alueella / lähistöllä	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
2 lähialueen tiestö	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
3 opastetaulut	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
4 polku- ja/tai latureitistö	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
5 polku- ja/tai latuviitoitukset	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
6 tulentekopaikat ja laavut	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
7 polttopuut	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
8 yleisökäymälät alueella	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
9 jätehuolto alueella	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
10 erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
27 lähestymisopasteet alueelle	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
50 yrittäjien tuottamat palvelut (esim. majoitus-, ruokailu- ja ohjelmapalvelut)	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
16 Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (luontoon.fi ja metsa.fi)	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
15 opastusaineisto	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
52 yleinen turvallisuus	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
53 yleinen siisteys	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
97 virkistysympäristön viihtyisyys	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
54 maiseman vaihtelevuus	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
100 Jämin alueen palvelut	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
101 Kuninkaanlähteen palvelut	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○
99 jokin muu, mikä? _____	hyvä ○	○	○	○	huono ○	○	liian suuri ○	○	liian pieni ○	○

19b. Kuinka tyytyväisiä olette kokonaisuudessaan Hämeenkanan palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1
erittäin tyytyväinen ○ ○ ○ ○ ○ erittäin tyytymätön

20. Mitä toiveita teillä on Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

21. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöaluetta liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1 erittäin epätodennäköisesti

A) YRITYKSET, JOTKA OVAT KÄYTTÄNEET HÄMEENKANKAAN ALUETTA VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA
→ SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 25

B) JOS YRITYS EI OLE KÄYTTÄNYT HÄMEENKANKAAN ALUETTA LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk AIKANA → JATKAKAA TÄSTÄ

22. Miksi yrityksenne ei ole käyttänyt Hämeen Kangasta liiketoiminnassaan?

23. Mitä toiveita teillä on Hämeenkaan alueen kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

24. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Hämeen Kangasta liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk:n aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ei kumpikaan, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1 erittäin epätodennäköisesti

YLEINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MATKAILUYRITYSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ VUONNA 2006

25. Taloudellinen kannattavuus vuonna 2006 oli mielestäni

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

	5	4	3	2	1	
matkailun toimialalla koko maassa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
omassa yrityksessä	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

26. Toimintaympäristö vuonna 2006 oli mielestäni

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

	5	4	3	2	1	
matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
alueen yrittäjien keskuudessa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
omassa yrityksessä	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

27. Teettekö yhteistyötä Hämeenkaan alueen muiden yritysten kanssa?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1 ei lainkaan

28. Millaisissa asioissa teette yhteistyötä Hämeenkaan alueen muiden yritysten kanssa?

1 markkinointi

6 tuotekehitys

11 muu, mikä?

2 myynti

7 majoituspalvelut

3 kalusto

8 ruokailupalvelut

4 tapahtumat

9 ohjelmapalvelut

12 muu, mikä?

5 tuotteet

10 kuljetuspalvelut

29. Aiotteko lisätä yhteistyötä Hämeenkaan alueen muiden yritysten kanssa seuraavien 12 kk aikana?

(5= erittäin todennäköisesti, 4=melko todennäköisesti, 3=ehkä, 2=melko epätodennäköisesti, 1=erittäin epätodennäköisesti)

erittäin todennäköisesti 5 4 3 2 1 erittäin epätodennäköisesti

30. Onko yhteistyön tekeminen mielestänne hyvä asia yrityksenne menestymisen kannalta?

(5= erittäin hyvä, 4=melko hyvä, 3=keskinkertainen, 2=melko huono, 1=erittäin huono)

erittäin hyvä 5 4 3 2 1 erittäin huono

31. Kuinka paljon teette nykyisin luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä Hämeenkaan alueella?

Yrityksellä on _____ kpl alihankkijoita.

Yrityksellä on _____ kpl tasavertaista yhteistyökumppania (asiakkaat maksavat suoraan ko. yrittäjälle)

Yritys toimii alihankkijana _____ (kpl) yritykselle.

32. Tuotepaketit, jotka yrityksenne tuottaa PÄÄTUOTTAJANA yhdessä jonkun muun yrityksen tai ulkopuolisen tahon kanssa:

tuotepaketti yhteistyökumppanin tai -kumppanien nimet

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

33. Tuotatteko ALIHANKINTANA verkoston muille jäsenille palveluja/työsuorituksia?

palvelut/työsuoritukset

kenelle?

määrä kpl/vuosi

palvelut/työsuoritukset	kenelle?	määrä kpl/vuosi
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

34. Mikä on näkemyksenne alueen yrittäjien keskinäisestä yhteistyöstä tarkasteluvuonna.

(5 =täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 =täysin eri mieltä)

5 4 3 2 1

yrittäjäverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta

täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa

täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin

täysin samaa mieltä ○ ○ ○ ○ ○ täysin eri mieltä

YHTEISTYÖ METSÄHALLITUKSEN JA YRITYKSEN VÄLILLÄ VUONNA 2006

35. Missä seuraavista asioista yrityksenne on tehnyt yhteistyötä tai asioinut Metsähallituksen kanssa Hämeenkaan alueella?

(5=erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=keskinkertaisesti, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

	5	4	3	2	1		
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen käyttöön liittyvät luvat	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen ja palveluiden markkinoiminen	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen palvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
alueen käytön suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
maa-aineksen myynti/osto	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
tonttikaupat ja vuokraus	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
matkailun ohjelmopalvelut	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
hakkuiden suunnittelu	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
puun osto/myynti	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan
Muu, mikä?	erittäin paljon	☐	☐	☐	☐	☐	ei lainkaan

36. Oletteko olleet tyytyväisiä yhteistyöhön seuraavissa asioissa Metsähallituksen kanssa Hämeenkaan alueella? Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa tyytyväisyytenne yhteistyöhön, mikäli yrityksellänne on siitä kokemuksia. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastiittakaa vaihtoehto "ei yhteistyötä".

(5 =erittäin tyytyväinen, 4 =melko tyytyväinen, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko tyytymätön, 1 =erittäin tyytymätön)

	5	4	3	2	1		ei yhteistyötä	
alueen käyttöön liittyvät sopimukset	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen käyttöön liittyvät luvat	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen ja palveluiden markkinointi	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen palvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
alueen käytön suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
maa-aineksen myynti/osto	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
tonttikaupat ja vuokraus	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
matkailun ohjelmopalvelut	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
hakkuiden suunnittelu	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
puun osto/myynti	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐
muu, mikä? _____	tyytyväinen	☐	☐	☐	☐	☐	tyytymätön	☐

37. Arvioikaa Metsähallituksen muuta toimintaa Hämeenkaan alueella vuonna 2006.

(5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

emme ole käyttäneet
palvelua

		5	4	3	2	1	
palvelurakenteet alueen sisääntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
palvelurakenteet maastossa (tulentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
rakenteiden ja reittien turvallisuus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
polttopuuhuolto	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
jätehuolto (käymälät, jätepiستت, yleinen siisteys)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
erityisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen alueen www-sivujen hyödyllisyys	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatu järjestelmäkoulutus	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐
Muu, mikä? _____	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono ☐

KESTÄVÄ LUONTOMATKAILU

38a. Arvioi oheisessa liitteessä olevia kestävän luontomatkailun periaatteita Metsähallituksen suojelualueilla. Vastatkaa jokaiseen kohtaan.

(5 =erittäin hyvä, 4 =melko hyvä, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko huono, 1 =erittäin huono)

		5	4	3	2	1		
1	Kuinka hyväksyttävänä pidätte periaatteita yleisesti?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
2	Kuinka hyvin periaatteet sopivat yrityksenne omaan toimintaan?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
3	Kuinka toteuttamiskelpoisina pidätte periaatteita?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono
4	Kuinka selkeitä ja ymmärrettäviä periaatteet ovat?	erittäin hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huono

38b. Arvioi eri tahojen onnistumista kestävän luontomatkailun periaatteiden (9 kohtaa, liite) toteuttamisessa raportointikaudella.

Miten hyvin kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa onnistui/onnistuivat...

(5 =erittäin hyvin, 4 =melko hyvin, 3 =ei kumpikaan, 2 =melko huonosti, 1 =erittäin huonosti)

		5	4	3	2	1		
1	yritys ja sen asiakkaat	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
2	yrittäjien sidosryhmät	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
3	yrittäjien verkosto	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti
4	Metsähallitus	erittäin hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	erittäin huonosti

38c. Vapaamuotoinen kuvaus merkittävimmistä onnistumisista tai epäonnistumisista ja niiden mahdollisista syistä:

TULEVAISUUS

39. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista arvioitte olevan kahden vuoden päästä

a	suomalaisia	_____ %	b	yksityisasiakkaita	_____ %
	ulkomaalaisia	_____ %		yritysasiakkaita	_____ %
	yhteensä	100 %		muita, mitä? (esim. yhdistyksiä)	_____ %
				yhteensä	100 %

40. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on toiminnan kasvun suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen toiminta kasvaa merkittävästi 5 4 3 2 1 supistuu merkittävästi

41. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on henkilöstömäärän suhteen?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Yrityksen henkilöstömäärä kasvaa merkittävästi 5 4 3 2 1 supistuu merkittävästi

42. Kuinka paljon arvioitte Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen merkitsevän yrityksellenne seuraavien vuosien aikana?

(5= erittäin paljon, 4=melko paljon, 3=ei kumpikaan, 2=melko vähän, 1=ei lainkaan)

erittäin paljon 5 4 3 2 1 ei lainkaan

43. Kuinka arvioitte Hämeenkaan alueen matkailun tulevaisuutta?

(5= kasvaa merkittävästi, 4=kasvaa jonkin verran, 3=pysyy ennallaan, 2=supistuu jonkin verran, 1=supistuu merkittävästi)

Matkailu Hämeenkaan alueella kasvaa merkittävästi 5 4 3 2 1 supistuu merkittävästi

44. Suunnitelmia yrityksen oman toiminnan kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

TOIVEITA JA TERVEISIÄ METSÄHALLITUKSELLE

45. Toiveita Hämeenkaan harjoitus- ja monikäyttöalueen kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

46. Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämissuositukset Metsähallitukselle

47. Muita toiveita Metsähallitukselle

KIITOKSET VASTAUKSISTANNE!

Metsähallitus

Luonnonsuojelu

Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen suojelukohteissa

Kestävää luontomatkailua harjoitetaan hallinnassamme olevilla suojelu-, erämaa- ja suojeluohjelma-alueilla siten, että...

1. luontoarvot säilyvät ja toiminta edistää luonnon suojelua

Luonto on tärkeä matkan syy
Kävijöille kerrotaan luonnosta ja sen suojelusta
Matkailu ei häiritse luontoa, kaikki alueet eivät sovellu matkailukäyttöön
Ryhmät ovat pieniä, kuljetaan reiteillä aina kun mahdollista
Matkailua kanavoidaan palveluvarustuksen sijoituksella ja ohjeilla
Rakennetaan ympäristöön sopeutuvasti, luonnonkauniit alueet säilytetään rakentamattomina
Luonnon kulumista ja muita ympäristövaikutuksia seurataan, tarvittaessa niihin puututaan

2. ympäristöä kuormitetaan mahdollisimman vähän

Toimitaan luonnon ehdoilla, vältetään kaikkea ympäristön kuormitusta
Tavoitteena on ympäristöä säästävä ja roskaton retkeily
Polttopuuta käytetään säästeliäästi
Päästöt veteen ja ilmaan minimoidaan ja suositaan uusiutuvia energialähteitä
MH ja yrittäjät antavat hyvän esimerkin ympäristönsuojelusta

3. arvostetaan paikallista kulttuuria ja perinteitä

Tutustutaan avoimin mielin paikalliseen kulttuuriin
Paikallinen kulttuuri otetaan mahdollisuuden mukaan huomioon tiedon ja elämysmahdollisuuksien tarjonnassa
Käytetään paikalliset olot hyvin tuntevia oppaita

4. asiakkaiden arvostus ja tietämys luonnosta ja kulttuurista lisääntyvät

Hankitaan tietoa etukäteen
Tieto löytyy helposti ja on tarjolla kiinnostavassa muodossa
Annetaan mahdollisuus osallistua alueen hoitoon
Oppaat ovat hyvin koulutettuja

5. asiakkaiden mahdollisuudet luonnossa virkistymiseen paranevat

Otetaan huomioon kaikki luonnossa liikkujat
Palvelut mitoitetaan kysynnän ja kohteen mukaan
Tarjotaan luonnonrauhaa ja opastettuja luontoretkiä
Matkailutuotteita kehitetään yhdessä yrittäjien kanssa

6. asiakkaiden henkinen ja fyysinen hyvinvointi vahvistuvat

Suositaan lihasvoimin liikkumista
Huolehditaan asianmukaisesta retkeilyvarustuksesta
Tarjolla on helppoja ja vaativia retkikohteita
Tarjotaan mahdollisuus luontoelämyksiin
Rakenteet, reitit ja ohjelmapalvelut ovat turvallisia

7. vaikutetaan myönteisesti paikalliseen talouteen ja työllisyyteen

Käytetään mahdollisuuksien mukaan paikallisten yrittäjien tuotteita ja palveluja
Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakuntalaisia, mutta huomataan, että myös muualta tulleet ihmiset ja ideat voivat olla voimavara kotiseudun kehittämisessä

8. viestintä ja markkinointi ovat laadukasta ja vastuullista

Asiatiedot ovat luotettavia
Tiedotus on avointa ja vuorovaikutteista
Markkinointi ei ole ristiriidassa luonnonsuojelun kanssa

9. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä

Asiakkaiden mielipiteet ovat tärkeitä.
Järjestetään koulutusta yhdessä yrittäjien kanssa
Annetaan kaikille kiinnostuneille mahdollisuus osallistua suunnitteluun
Yhteistyössä asetetaan etusijalle ne, jotka sitoutuvat näihin kestävän luontomatkailun periaatteisiin

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 170 Heinonen, M. (ed.) 2007: State of the Parks in Finland. Finnish protected areas and their management from 2000 to 2005. 313 s.
- No 171 Leppänen, T., Osmonen, O., Kyykkä, T., Sulkava, P., Rajasärkkä, A., Karhu, H. & Honkola, J. 2007: Inarijärven linnut. 69 s.
- No 172 Salminen, J. 2007: Paahdeympäristöjen hyönteisseuranta. 181 s. (verkkojulkaisu)
- No 173 Kunttu P. & Halme P. 2007: Keski-Suomen valtion maiden käävät. 97 s.
- No 174 Heikkilä, P., Hokkanen, M., Kotiaho, J. & Päivinen, J. 2008: Lahopuun määrän kehitys ennallistamisen jälkeen Koloveden ja Liesjärven kansallispuistoissa vuosina 2006–2007. 33 s. (verkkojulkaisu)
- No 175 Hovi, M., Kytö, H. & Rautio, S.-K. (eds) 2008: Fire and Forest – The International Forest Fire Symposium in Kajaani 13.–14.11.2007. 70 s.
- No 176 Wallenius, T. 2008: Menneet metsäpalot Kalevalan kankailla. 46 s.
- No 177 Sarvanne, H., Tanskanen, A. & Yrjölä, R. 2008: Linnansaaren kansallispuiston linnustaselvitys vuonna 2005. 47 s. (verkkojulkaisu)

Sarja B

- No 80 Tuuri, A. & Hannelius, S. 2007: Metsänomistajien näkemyksiä luonnonsuojelualueiden katoamisesta. 54 s.
- No 81 Metsähallitus 2007: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien toimintakertomus 2006. 51 s.
- No 82 Aho, R., Liukkonen, T. & Joensuu, O. 2007: Kalastuspalvelut Metsähallituksen kalastusasiakkaiden mielissä. 43 s.
- No 83 Päivinen, J. & Aapala, K. (toim.) 2007: Metsien ja soiden ennallistamisen seurantaohje. 98 s. (verkkojulkaisu)
- No 84 Liukkonen, T., Bisi, J., Hallila, H. & Joensuu, O. 2007: Mielenkiintoa metsästä valtion mailla. 68 s.
- No 85 Kettunen, A. 2007: Puurijärven ja Isonsuon kansallispuiston kävijätutkimus 2005. 37 s. (verkkojulkaisu)
- No 86 Pulkkinen, S. & Valta, V. 2008: Linnansaaren kansallispuiston kävijätutkimus 2006. 56 s. (verkkojulkaisu)
- No 87 Heikkilä, A. 2008: Patvinsuon kansallispuiston kävijätutkimus 2007. 59 s. (verkkojulkaisu)
- No 88 Keskitalo, M. 2008: Ruunaan luontotalon kävijätutkimus 2006. 52 s. (verkkojulkaisu)
- No 89 Metsähallitus 2008: Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet. 78 s. (verkkojulkaisu)

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-640-0 (pdf)

Julkaisu on luettavissa osoitteessa:

www.metsa.fi/julkaisut